

รายงานฉบับสมบูรณ์

การศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
และนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย :
กรณีศึกษาประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปใน 12 จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ

(รหัสโครงการ 65-10068-49)

โดย

ดร.สุรียัน บุญแท้

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

เมษายน 2568

บทสรุปผู้บริหาร

การศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสำรวจพฤติกรรมการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยรวมถึงเครื่องตีมนอกระบบภาษี ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ความคิดเห็นต่อนโยบาย และประสบการณ์จากการบังคับใช้กฎหมาย กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป สุ่มตัวอย่างจาก 12 จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 7 - 21 มีนาคม พ.ศ. 2568 จำนวน 3,924 ตัวอย่าง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

บทสรุป

1. ข้อมูลการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

การประมาณการพบว่ามีผู้ที่ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา 29.731 ล้านคน ความชุกร้อยละ 53.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป* เฉพาะกลุ่มที่ตีม พบว่าเป็นนักตีมประจำ 12.553 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และเป็นผู้ที่เคยตีมหนัก 16.956 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 57.0 ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ตีมหนักเป็นประจำ 2.553 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 8.7 สำหรับผู้ที่เคยตีมในชีวิตที่ผ่านมา พบว่าเริ่มตีมอายุเฉลี่ย 20 ปี

2. ข้อมูลความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์

โรคหรือผลกระทบจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่กล่าวถึง 5 อันดับแรก ได้แก่ อุบัติเหตุทางถนน โรคตับ มะเร็งตับ การทะเลาะวิวาท และบาดเจ็บ หกล้ม เดินชน จากสูญเสียการควบคุมร่างกาย ร้อยละ 58.5 คิดว่าผู้ชายตีมเหล้าเปียร์ได้ เฉลี่ย 6 แก้วต่อวัน ร้อยละ 47.7 คิดว่าผู้หญิงตีมได้ เฉลี่ย 3 แก้วต่อวัน และร้อยละ 3.5 คิดว่าผู้หญิงตั้งครรรภ์ตีมได้ เฉลี่ย 1 แก้วต่อวัน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเห็นด้วยว่าการตีมหนักและตีมประจำเป็นความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพและเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง ในทางกลับกันมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยว่าการตีมวันละนิดเป็นประจำมีประโยชน์ต่อร่างกาย รวมถึงยาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ร้อยละ 63.8 เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยแหล่งที่ได้รับข้อมูลมากที่สุดคือ โซเชียลมีเดีย ส่วนใหญ่เห็นว่าข้อมูลที่ได้รับเข้าใจได้ค่อนข้างง่ายถึงง่ายมาก ร้อยละ 56.2 เคยได้ยิน “สายด่วนเลิกเหล้า” อย่างไรก็ตาม พบส่วนน้อยที่ทราบว่า การบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดเหล้าจากโรงพยาบาลรัฐ ไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงยาต้องผิดกฎหมาย และไม่ปลอดภัย

---

* ค่าประมาณการผู้ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนในโครงการนี้ แตกต่างจากโครงการ “การสำรวจสถานการณ์การสูบบุหรี่และการตีมเครื่องตีมที่มีแอลกอฮอล์ของประชากร พ.ศ. 2567” โดยสำนักงานสถิติ อาจเนื่องมาจากการออกแบบการวิจัยที่ต่างกัน

3. ข้อมูลนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

ร้อยละ 68.5 ทราบว่าประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ แต่มีเพียงร้อยละ 26.8 ที่ทราบว่าจะขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเสนอปรับปรุง ร้อยละ 56.7 ทราบอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อได้ ร้อยละ 22.5 ทราบเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่าย กว่าครึ่งทราบว่าเป็นวันพระใหญ่ (ยกเว้นวันออกพรรษา) เป็นวันห้ามจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ส่วนวันออกพรรษา มีร้อยละ 46.1 ที่เข้าใจถูกต้อง ร้อยละ 29.3 ทราบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่

ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับมาตรการในเชิงการควบคุมเข้มงวดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายปัจจุบัน ในขณะที่มาตรการในเชิงผ่อนปรน อย่างการอนุญาตให้มีการผลิตเหล้า/เบียร์ในครัวเรือนเพื่อการบริโภคส่วนตัว พบว่ากว่าร้อยละ 70 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วย ส่วนประเด็นการเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ให้คนเมา พบความคิดเห็นก้ำกึ่ง สำหรับประเด็นป้ายฉลากค่าเดือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยมากร้อยละ 35.8 เห็นว่าควรปรากฏเฉพาะข้อความ

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เฉพาะผู้ที่เคยซื้อเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พบเพียงร้อยละ 3.1 ที่ถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนซื้อทุกครั้ง และพบร้อยละ 24.6 เคยซื้อในเวลาที่ห้ามขาย เฉพาะผู้ที่ขับรถ ร้อยละ 20.9 เคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับขี่ โดยมีร้อยละ 16.8 เคยขับขี่ยานพาหนะหลังการตี้มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ในกลุ่มที่เคยขับรถหลังการตี้ม ร้อยละ 18.8 เคยถูกตรวจแอลกอฮอล์ในครั้งสุดท้ายที่ตี้มแล้ว ขับด้วย ร้อยละ 1.8 เคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาสุรา เฉพาะผู้ที่มีปัญหาติดสุรา พบร้อยละ 6.3 มีความต้องการการบำบัดการติดสุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ นอกจากนี้ ร้อยละ 40.7 เคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์ ร้อยละ 59.3 เคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่นที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ และร้อยละ 31.3 เคยพบเห็นอินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์

4. ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ตัวอย่างร้อยละ 78.7 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย กว่าร้อยละ 64 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย การเปิดบ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย และการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย ตัวอย่างร้อยละ 71.5 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับการกำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้า ไม่เกิน 1 เม็ด ให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการบำบัด และร้อยละ 65.5 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด

5. การบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประมาณการพบว่า มีผู้ตี้มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน 1.752 ล้านคน ความชุกร้อยละ 3.2 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป มีผู้ตี้มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน 5.4 แสนคน ความชุกร้อยละ 1.0 มีผู้ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี

(Smuggling) 4.7 แสนคน ความชุกร้อยละ 0.9 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อจากร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน เกือบ 5 แสนคน ความชุกร้อยละ 0.9 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถัง แกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร 1 แสนคนเศษ ความชุกร้อยละ 0.2 และมีผู้ดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำ, ยาตรี) 1.170 ล้านคน ความชุกร้อยละ 2.1

เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อสุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน เฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่ายหรือจ่ายด้วยตนเอง จำแนกเป็นเครื่องดื่มในระบบ เฉลี่ย 146.96 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 202.84 บาท สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ ในระบบ เฉลี่ย 737.43 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 190.96 บาท เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น แบบลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free เฉลี่ย 531.29 บาท และแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำ, ยาตรี) เฉลี่ย 150.00 บาท

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้เคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีจำนวน 2.710 ล้านคน ความชุกร้อยละ 4.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มาที่พบมากที่สุดคือ ได้มาฟรี/มีคนให้ ส่วนเหตุผลสำคัญที่ซื้ออันดับแรกคือ ราคาถูก เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 9.7 ระบุมีแหล่งซื้อชายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีแถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน ร้อยละ 8.5 ระบุมีแหล่งผลิตแถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน และพบร้อยละ 1.1 ระบุมีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือน เฉพาะผู้ที่มีการผลิต เครื่องดื่มที่ผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 95.7 คือน้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา ปริมาณเฉลี่ย 28.86 ลิตร/ปี โดยร้อยละ 43.5 นำไปขายด้วย (เฉลี่ย 50.50% จากที่ผลิตทั้งหมด) ซึ่งทุกรายไม่ได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต

อภิปรายผล

1. คนไทยมีความรับรู้ถึงโรคที่มีสาเหตุเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะโรคมะเร็ง (ยกเว้นมะเร็งตับ) อีกทั้งยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดื่มในปริมาณที่ปลอดภัย แม้กระทั่งในผู้หญิงตั้งครรภ์ ซึ่งจะเป็นอันตรายมากขึ้น หากผู้คิดเช่นนั้นเป็นคนเดียวกับผู้ที่เห็นว่ายาต้องมียาประโยชน์ต่อสุขภาพ ดื่มได้อย่างปลอดภัย ซึ่งความรู้และทัศนคตินั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่ม

2. ผลสำรวจพบสัดส่วนไม่น้อยที่ไม่ทราบว่าประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอดคล้องกับผลสำรวจเนื้อหาสำคัญของพระราชบัญญัตินี้ที่ไม่น่าเป็นที่รับรู้มากนัก อย่างไรก็ตามในเชิงนโยบายตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มเห็นด้วยกับมาตรการในเชิงการควบคุมเข้มงวด พร้อมกับมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับมาตรการในเชิงผ่อนปรน ที่น่าพิจารณาคือในด้านการบังคับใช้กฎหมาย ตามที่พบว่ายังไม่สามารถทำได้เต็มที่

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อประเด็นบุหรี่ไฟฟ้า การพนัน และยาเสพติด สะท้อนว่าประชาชนต้องการให้มีการควบคุมเข้มงวดมากกว่าการผ่อนปรนหรือเปิดเสรี

4. แม้การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์นอกระบบภาษีจะมีไม่มากนัก แต่ที่น่าพิจารณาคือ การได้มาตามที่ได้พบว่ามีคนให้ มากที่สุด สะท้อนถึงค่านิยมการให้เหล่าเป็นของขวัญของฝากยังคงมีอยู่ และอีกประเด็นที่ควรพิจารณาคือการบังคับใช้กฎหมาย ตามที่พบว่ามีการผลิตเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์เพื่อตีพิมพ์เองในครัวเรือน แต่กลับพบว่ามีบางส่วนนำไปขายด้วย และทุกรายไม่ได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต

ข้อเสนอแนะ

1. การให้ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์นั้นมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะผลกระทบจากการตีพิมพ์ที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งต่างๆ พร้อมกันนี้ ควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ว่าไม่มีการตีพิมพ์ในปริมาณที่ปลอดภัย รวมถึงอันตรายจากยาตอง

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการกระทำผิดจากความไม่รู้ พร้อมกับสร้างกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดการทำงานอย่างจริงจัง เช่น การสนับสนุนให้มีคณะทำงานควบคุมเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่ การสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวัง การบูรณาการหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายกับเครือข่ายภาคประชาสังคม ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดและประเมินผลในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์ พบว่าประชาชนสนับสนุนการควบคุมที่เข้มงวดมากกว่าการผ่อนปรน โดยรวมถึงประเด็นที่รัฐบาลกำลังมีแนวคิดที่จะแก้ไข จึงควรนำผลการสำรวจนี้สื่อสารไปยังรัฐบาล เพื่อให้ทราบถึงเสียงของประชาชน ให้การกำหนดนโยบายสาธารณะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

4. ผลสำรวจครั้งนี้ยังพบความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะสำคัญที่ควรสื่อสารไปยังรัฐบาล เพื่อให้ทราบว่าประชาชนไม่เห็นด้วยกับนโยบายการพนันที่กำลังจะมีการแก้ไขผ่อนปรนในทุกกรณี นอกจากนี้ ยังไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย ในขณะที่ต้องการให้มีการควบคุมยาเสพติดอย่างเข้มงวดทั้งยาบ้า และกัญชา (นำกลับไปเป็นยาเสพติด)

5. ควรรณรงค์สร้างค่านิยมไม่ให้เหล่าเป็นของขวัญของฝากต่อไป โดยรวมถึงเครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ที่อาจหิ้วมาจากต่างประเทศ หรือตามร้านค้า Duty-free

คำนำ

การศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย เป็นโครงการวิจัยเชิงสำรวจที่ได้รับการสนับสนุนทุนโดยศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สาระสำคัญของการประเมินครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ โดยรวมถึงการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ความคิดเห็นต่อนโยบาย และประสบการณ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์

รายงานฉบับนี้ เป็นการนำเสนอตารางแสดงผลการสำรวจ การพรรณนาผล พร้อมกับอภิปรายผลจำแนกออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ คือการสะสมและต่อยอดองค์ความรู้ด้านปัญหาสุราในประเทศไทย และเป็นประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ คือสามารถนำไปใช้พัฒนาแนวทางการรณรงค์ และการกำหนดมาตรการ เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการลดละเลิกการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สำหรับการสนับสนุนทุนการวิจัย ขอขอบคุณสำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า (สคล.) ตลอดจนภาคีที่เกี่ยวข้อง สำหรับความร่วมมือทางวิชาการ และขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าร่วมให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็น มา ณ ที่นี้

ดร.สุรียัน บุญแท้

เมษายน 2568

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	i
คำนำ	v
สารบัญ	vi
สารบัญตาราง	vii
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
บทที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัย	3
ระเบียบวิธีวิจัย	3
ประชากรเป้าหมาย	3
การกำหนดขนาดตัวอย่าง	3
การสุ่มตัวอย่าง	5
การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
เครื่องมือวัด	14
การวิเคราะห์ข้อมูล	15
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	15
การควบคุมคุณภาพ	15
ระยะเวลาดำเนินโครงการ	15
บทที่ 3 ผลการสำรวจ	16
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	17
ส่วนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย	21
ส่วนที่ 3 การบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี	39
บทที่ 4 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
บทสรุป	67
อภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	74

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค	3
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่าง (Sample Size) พร้อมกับการปรับค่าผลกระทบจากการออกแบบการวิจัย (Design Effect) และอัตราความร่วมมือ (Response Rate)	4
ตารางที่ 3 แสดงการคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จำแนกตามภูมิภาค	5
ตารางที่ 4 แสดงผลการสุ่มตัวอย่างจังหวัด สัดส่วนและจำนวนตัวอย่าง จำแนกรายจังหวัด	9
ตารางที่ 5 เพศกำเนิด	17
ตารางที่ 6 อายุ	18
ตารางที่ 7 สถานภาพสมรส	18
ตารางที่ 8 ศาสนา	18
ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาสูงสุด	19
ตารางที่ 10 อาชีพประจำที่มีรายได้หลัก	19
ตารางที่ 11 รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน	20
ตารางที่ 12 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	20
ตารางที่ 13 จำนวนคนในครัวเรือนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	20
ตารางที่ 14 การประมาณการจำนวนผู้ที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	21
ตารางที่ 15 การประมาณการความถี่ของการดื่ม (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	21
ตารางที่ 16 การประมาณการจำนวนผู้ที่เคยดื่มหนักหรือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	22
ตารางที่ 17 อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	22
ตารางที่ 18 โรคหรือผลกระทบที่มีสาเหตุเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	24
ตารางที่ 19 ความคิดเห็นต่อปริมาณเหล้าเบียร์ที่ควรดื่มได้ต่อวัน	24
ตารางที่ 20 ความคิดเห็นต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	25
ตารางที่ 21 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	26
ตารางที่ 22 แหล่งข้อมูลที่ได้รับ (เฉพาะผู้ที่เคยได้รับข้อมูล โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	26
ตารางที่ 23 ระดับความยากง่ายในการทำความเข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ที่เคยได้รับข้อมูล)	26
ตารางที่ 24 การรับรู้เกี่ยวกับ “สายด่วนเลิกเหล้า”	27
ตารางที่ 25 รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสายด่วนเลิกเหล้า (เฉพาะผู้ที่เคยได้ยิน โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ)	27
ตารางที่ 26 ความรู้เกี่ยวกับการเสียค่าใช้จ่ายในการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดเหล้าจากโรงพยาบาลรัฐ	27
ตารางที่ 27 ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายยาตอง	28
ตารางที่ 28 การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการบริโภคยาตอง	28
ตารางที่ 29 การรับรู้ถึงการมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย	29
ตารางที่ 30 การรับรู้เกี่ยวกับการเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551	29

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 31 การรับรู้เกี่ยวกับอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้	30
ตารางที่ 32 การรับรู้เกี่ยวกับเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	30
ตารางที่ 33 การรับรู้เกี่ยวกับวันที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สำหรับสถานที่ต่างๆ ไปที่ไม่มีประกาศยกเว้น โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	30
ตารางที่ 34 การรับรู้เกี่ยวกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่	31
ตารางที่ 35 ความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	32
ตารางที่ 36 ลักษณะการเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ให้คนเมา (เฉพาะผู้ที่มีแนวโน้มข้างเห็นด้วยกับการเอาผิด)	34
ตารางที่ 37 ลักษณะป้ายฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	34
ตารางที่ 38 การถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยซื้อ)	35
ตารางที่ 39 การเคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาที่ห้ามขาย ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยซื้อ)	35
ตารางที่ 40 การเคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับรถหรือรถจักรยานยนต์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ขับรถ)	35
ตารางที่ 41 การเคยขับขี่ยานพาหนะหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ขับรถ)	36
ตารางที่ 42 ปริมาณหน่วยมาตรฐานของแอลกอฮอล์ที่ดื่ม ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยขับรถหลังการดื่มแอลกอฮอล์)	36
ตารางที่ 43 การเคยถูกตรวจแอลกอฮอล์ในครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับ (เฉพาะผู้ที่เคยขับรถหลังการดื่มแอลกอฮอล์)	36
ตารางที่ 44 การเคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาสุรา ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	36
ตารางที่ 45 ความต้องการการบำบัดการติดสุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่มีปัญหาติดสุรา)	36
ตารางที่ 46 การเคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	37
ตารางที่ 47 การเคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่นที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	37
ตารางที่ 48 การเคยพบเห็นอินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	37
ตารางที่ 49 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ	38
ตารางที่ 50 ประมาณการจำหน่ายผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	39
ตารางที่ 51 ความถี่ในการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	39
ตารางที่ 52 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 93 ความถี่ในการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	54
ตารางที่ 94 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	54
ตารางที่ 95 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	54
ตารางที่ 96 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	55
ตารางที่ 97 ประมาณการจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	56
ตารางที่ 98 ความถี่ในการดื่ม “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	56
ตารางที่ 99 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	57
ตารางที่ 100 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	57
ตารางที่ 101 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	57
ตารางที่ 102 ความถี่ในการดื่ม “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	58
ตารางที่ 103 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	58
ตารางที่ 104 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	58
ตารางที่ 105 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	58
ตารางที่ 106 ประมาณการจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังกลลอน ซึ่ อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	59
ตารางที่ 107 ความถี่ในการดื่ม “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	59
ตารางที่ 108 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 109 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	60
ตารางที่ 110 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	60
ตารางที่ 111 ประเมินการจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำ ยาสตรี) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	61
ตารางที่ 112 ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำ ยาสตรี) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)	61
ตารางที่ 113 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อสุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน (Home produced alcohol) (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	62
ตารางที่ 114 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	63
ตารางที่ 115 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อเครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น แบบลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	63
ตารางที่ 116 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำ ยาสตรี) (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	64
ตารางที่ 117 ประเมินการจำนวนผู้เคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	64
ตารางที่ 118 สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มาซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีบ่อยครั้งที่สุด ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 189)	65
ตารางที่ 119 เหตุผลที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี (เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	65
ตารางที่ 120 การมีแหล่งซื้อขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี/สุราเถื่อน/สุราปลอม แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	65
ตารางที่ 121 การมีแหล่งผลิต สุรากลั่นชุมชน/ โรงกลั่นสุราที่ไม่ได้ขออนุญาตผลิต แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	66
ตารางที่ 122 การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)	66
ตารางที่ 123 ประเภทเครื่องดื่มที่ผลิตเพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	66
ตารางที่ 124 การขายเครื่องดื่มที่ผลิตเพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต)	66
ตารางที่ 125 การขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต)	66

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาของโครงการ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลเสียต่อร่างกาย ทั้งระบบสมอง ระบบทางเดินอาหาร ระบบหัวใจ และหลอดเลือด และส่งผลต่อสุขภาพทางจิต นำไปสู่ความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุและการบาดเจ็บ (สาวิตรี อัจฉนากรชัย และคณะ, 2562) ตามที่องค์การอนามัยโลกระบุว่าเป็นสาเหตุของโรคและเงื่อนไขของการบาดเจ็บมากกว่า 200 ประเภท (World Health Organization [WHO], 2014) นอกจากนี้ ยังเป็นสาเหตุสำคัญของอุบัติเหตุจราจร ตามที่พบว่าประเทศไทยมีอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรสูงเป็นที่ 1 ในกลุ่มประเทศอาเซียน สาเหตุสำคัญมาจากเมาแล้วขับ (WHO, 2018) การดื่มแอลกอฮอล์ยังนำมาสู่ปัญหาสังคม นานับประการ อาทิ พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง การทะเลาะวิวาท การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น (สาวิตรี อัจฉนากรชัย และคณะ, 2562) และส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับครัวเรือน คือเป็นสาเหตุหนึ่งของความยากจน (อัญชญา ณ ระนอง, 2551) และในระดับประเทศ จากการก่อให้เกิดต้นทุนทางตรงที่รัฐต้องเสียไปในรูปของค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น และต้นทุนทางอ้อมในรูปของค่าเสียโอกาสจากการสูญเสียผลิตภาพของแรงงาน (ธัชพันธ์ โกมลไพศาล, 2562)

จากโทษภัยข้างต้น ความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมีความสำคัญ เพราะความรู้เท่ากันจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของตนเอง มุ่งสู่สุขภาพที่ดี ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประเด็นนี้อาจพบว่ามีการศึกษาในประเทศไทยไว้บ้าง แต่เป็นการศึกษาระดับพื้นที่เฉพาะหรือกลุ่มเฉพาะ อาทิ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดชัยภูมิ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ระดับมาก (ผนทิวา โคตรนาลา และคณะ, 2561 ; เกษสุวรรณค์ ไหมโบราณ และคณะ, 2562) และพบการวิจัยในกลุ่มนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งรายงานผลไว้ว่ากลุ่มทดลองมีความรู้ความเข้าใจ การเข้าถึงข้อมูลบริการสุขภาพ การสื่อสารเพิ่มความเชี่ยวชาญ การจัดการตนเอง การรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ การตัดสินใจเลือกปฏิบัติ และพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม (ศิริวรรณ พิมพ์จันทร์ และคณะ, 2567)

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานวิชาการที่สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาแอลกอฮอล์ในประเทศไทย จึงสนับสนุนให้มีการศึกษาความรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครอบคลุมถึงความรู้เกี่ยวกับนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศ ที่เป็นภาพใหญ่คือตัวแทนประชากรคนไทย นอกจากนี้ ยังศึกษารวมไปถึงพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี เพื่อใช้ในการคำนวณ

ปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากร (Alcohol consumption per capita) ที่ครบถ้วน อันเป็นประโยชน์ในการประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพได้แม่นยำขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการนำไปประกอบข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อสำรวจพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรวมถึงการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี
2. เพื่อสำรวจความรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. เพื่อสำรวจความคิดเห็นต่อนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. เพื่อสำรวจประสบการณ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

โครงการนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology) เก็บข้อมูลด้วยการสำรวจภาคสนาม (Field Survey) ในระดับครัวเรือน (หน่วยการวิเคราะห์คือบุคคล) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ

ประชากรเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมาย ในการสำรวจครั้งนี้คือประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 15 ขึ้นไปทั่วประเทศ โดยพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ได้จากการสุ่มมาเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน อ้างอิงฐานข้อมูลประชากรปี 2567 จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย รวมจำนวนทั้งสิ้น 55,172,388 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน	สัดส่วน
กรุงเทพฯ ปริมณฑล	8,008,993	14.52
ภาคกลาง	11,304,175	20.49
ภาคเหนือ	9,781,782	17.73
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	18,372,235	33.30
ภาคใต้	7,705,203	13.96
รวมจำนวนทั้งสิ้น	55,172,388	100.00

ที่มา: ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูลปี 2567

การกำหนดขนาดตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่าง คำนวณจากระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ +/- 2 (หรือ 0.02) เป็นตัวแทนระดับประเทศ โดยใช้สูตรการคำนวณของ Cochran (1963) ดังนี้

เริ่มจากคำนวณขนาดตัวอย่าง จากฐานคิดว่าประชากรมีขนาดใหญ่

$$\text{สูตร } n = \frac{z^2 p(1-p)}{e^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง
 z แทน ค่าที่ได้จากตารางการแจกแจงแบบปกติมาตรฐานตามระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด
 (ในที่นี้กำหนดนัยสำคัญ 0.05 ความเชื่อมั่น 95% ค่า z เท่ากับ 1.96)
 p แทน สัดส่วนของประชากรที่ต้องการสุ่ม (ในที่นี้กำหนด 0.5)
 e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (ในที่นี้กำหนด 0.02)

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{1.96^2 \times 0.5(1-0.5)}{0.02^2}$$

$$n = 2,401$$

ต่อมาปรับค่าตามขนาดประชากรที่ทราบแน่นอน (Correction for Finite Population)

$$\text{สูตร } \text{new } n = \frac{n}{1 + \frac{n-1}{N}}$$

เมื่อ N แทน จำนวนประชากร

$$\text{แทนค่าในสูตร } \text{new } n = \frac{2,401}{1 + \frac{2,401-1}{55,172,388}}$$

$$\text{new } n = 2,401$$

ปรับค่าด้วยผลกระทบจากการออกแบบการวิจัย (Design Effect) 1.4 และอัตราความร่วมมือ (Response Rate) 85% (อ้างอิงจากการดำเนินโครงการวิจัยที่มีรูปแบบใกล้เคียงกันที่ผ่านมา) รวมจำนวนตัวอย่าง 3,865 ตัวอย่าง รายละเอียดตามตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนตัวอย่าง (Sample Size) พร้อมกับการปรับค่าผลกระทบจากการออกแบบการวิจัย (Design Effect) และอัตราความร่วมมือ (Response Rate)

Confidence Level	Confidence Interval	Sample size
95	+/- 2	2,401
ปรับค่าด้วยผลกระทบจากการออกแบบวิจัย (Design Effect) = 1.4 อัตราความร่วมมือ (Response Rate) 85%		
95	+/- 2	3,865

ตารางที่ 3 แสดงการคำนวณขนาดตัวอย่าง (Sample Size) จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวนจังหวัด	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
กรุงเทพฯ ปริมณฑล	3	14.52	561
ภาคกลาง	2	20.49	792
ภาคเหนือ	2	17.73	685
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	33.30	1,287
ภาคใต้	2	13.96	540
รวมจำนวนทั้งสิ้น	12	100.00	3,865

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในโครงการนี้ ประยุกต์ใช้การสุ่มแบบผสมผสาน ประกอบด้วย

1. ประยุกต์ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายชั้น (Stratified Multi-Stage Sampling) โดยมี กรุงเทพฯ ปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เป็นชั้นภูมิหลัก (Stratum) ในแต่ละชั้นภูมิหลัก มีระดับชั้นของการสุ่มตัวอย่างแตกต่างกันไปตามลักษณะการปกครอง

2. การสุ่มเลือกพื้นที่ตัวอย่างแต่ละชั้นภูมิ คณะผู้วิจัยประยุกต์ใช้การสุ่มเชิงระบบและค่าความถี่สะสมของจำนวนประชากรเป็นฐานในการสุ่ม (Cumulative Systematic Sampling) เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละพื้นที่ได้รับการสุ่มเลือกตามน้ำหนักของจำนวนประชากรในพื้นที่ โดยมีขั้นตอนดังรายละเอียด

ขั้นตอนที่ 1 จัดทำตารางการสุ่มตามโครงสร้างของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พร้อมข้อมูลจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่

ขั้นตอนที่ 2 จัดเรียงและให้เลขที่แต่ละพื้นที่ตามขนาดประชากร โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย เพื่อให้การสุ่มกระจายไปยังจังหวัดที่มีประชากรขนาดแตกต่างกัน (ใหญ่ กลาง และเล็ก)

ขั้นตอนที่ 3 หาค่าช่วงกว้างของการสุ่มตัวอย่าง (sampling interval) คือ $k = \frac{N}{n}$ โดยที่

k = ช่วงกว้างของการสุ่ม N = จำนวนประชากร n = จำนวนพื้นที่ที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 เลือกเลขสุ่มตั้งต้น (r) ให้มีค่าระหว่าง 1 กับ k ($1 < r < k$) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

(simple random sampling) จากนั้นสุ่มพื้นที่ตัวอย่างถัดไปตามช่วงกว้างที่คำนวณได้

คือหน่วยที่มีหมายเลขตรงกับค่า $r, r+k, r+2k, \dots, r+(n-1)k$

ทั้งนี้ โครงสร้างการสุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็น 3 ส่วนตามลักษณะด้านการปกครองดังนี้

กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ชั้นภูมีย่อย คือ ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก

การสุ่มตัวอย่างชั้นที่หนึ่ง แบ่งพื้นที่กรุงเทพฯ เป็น 3 ชั้นภูมีย่อย คือชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของทั้ง 3 ชั้นภูมิ (Probability Proportional to Size Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สอง สุ่มตัวอย่างเขต โดยใช้วิธีการตามทีละบูในข้อ 2 และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของพื้นที่นั้นๆ (Probability Proportional to Size Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สาม สุ่มตัวอย่างชุมชน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เขตละ 2 - 3 ชุมชน

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สี่ สุ่มตัวอย่างครัวเรือน โดยใช้การสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่ห้า เลือกตัวอย่างประชาชนในแต่ละครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน โดยเลือกตามคุณลักษณะที่ตรงกับสัดส่วนเพศ และช่วงอายุ ตามโครงสร้างประชากรจริงของเขตนั้นๆ (กรณีในครัวเรือนมีบุคคลที่มีคุณลักษณะตรงตามสัดส่วนมากกว่า 1 คน ให้สุ่มอย่างง่ายเลือกคนใดคนหนึ่ง)

จังหวัดปริมณฑล

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ทำการสุ่มจังหวัดตัวอย่าง โดยใช้วิธีการตามทีละบูในข้อ 2 และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของพื้นที่นั้นๆ (Probability Proportional to Size Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สอง แบ่งพื้นที่แต่ละจังหวัดออกเป็นในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของพื้นที่นั้นๆ (Probability Proportional to Size Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สาม สุ่มตัวอย่างหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) พื้นที่ละ 2 - 3 หมู่บ้าน

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สี่ สุ่มตัวอย่างครัวเรือน โดยใช้การสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่ห้า เลือกตัวอย่างประชาชนในแต่ละครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน โดยเลือกตามคุณลักษณะที่ตรงกับสัดส่วนเพศ และช่วงอายุ ตามโครงสร้างประชากรจริงของพื้นที่ในเขตหรือนอกเขตเทศบาลนั้นๆ (กรณีในครัวเรือนมีบุคคลที่มีคุณลักษณะตรงตามสัดส่วนมากกว่า 1 คน ให้สุ่มอย่างง่ายเลือกคนใดคนหนึ่ง)

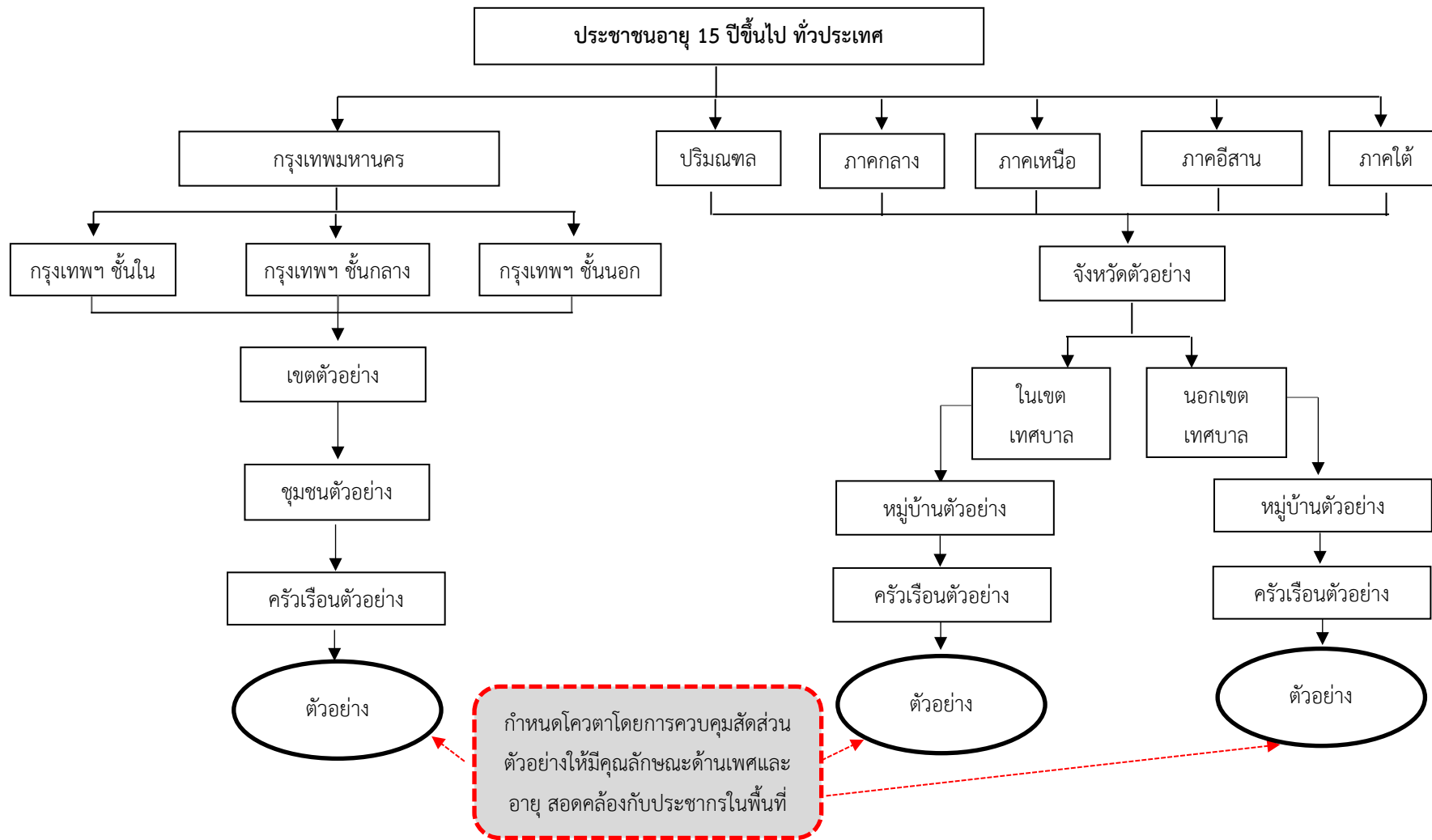
ภูมิภาคต่างๆ

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง แบ่งออกเป็น 4 ชั้นภูมิย่อย คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ กำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของทั้ง 4 ชั้นภูมิ (Probability Proportional to Size Sampling)

การสุ่มตัวอย่างขั้นที่สอง สุ่มตัวอย่างจังหวัดในแต่ละภาค ใช้วิธีการตามทีละบูในข้อ 2 และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (Probability Proportional to Size Sampling) ในจังหวัดที่สุ่มได้

- การสุ่มตัวอย่างชั้นที่สาม แบ่งพื้นที่แต่ละจังหวัดออกเป็นในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล และกำหนดสัดส่วนตัวอย่างให้สอดคล้องกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปของพื้นที่นั้นๆ (Probability Proportional to Size Sampling)
- การสุ่มตัวอย่างชั้นที่สอง สุ่มตัวอย่างหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) พื้นที่ละ 2 - 3 หมู่บ้าน
- การสุ่มตัวอย่างชั้นที่ห้า สุ่มตัวอย่างครัวเรือน โดยใช้การสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling)
- การสุ่มตัวอย่างชั้นที่หก เลือกตัวอย่างประชาชนในแต่ละครัวเรือน ครัวเรือนละ 1 คน โดยเลือกตามคุณลักษณะที่ตรงกับสัดส่วนเพศ และช่วงอายุ ตามโครงสร้างประชากรจริงของพื้นที่ในเขตหรือนอกเขตเทศบาลนั้นๆ (กรณีในครัวเรือนมีบุคคลที่มีคุณลักษณะตรงตามสัดส่วนมากกว่า 1 คน ให้สุ่มอย่างง่ายเลือกคนใดคนหนึ่ง)

(พิจารณาจากผังการสุ่มตัวอย่าง)

ภาพที่ 1 ผังการสุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงผลการสุ่มตัวอย่างจังหวัด สัดส่วนและจำนวนตัวอย่าง จำแนกรายจังหวัด

ภูมิภาค	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
กรุงเทพฯ ปริมณฑล	14.52	561
กรุงเทพมหานคร	67.11	376
สมุทรปราการ	16.71	94
นนทบุรี	16.18	91
ภาคกลาง	20.49	792
ชลบุรี	65.44	518
สุพรรณบุรี	34.56	274
ภาคเหนือ	17.73	685
เชียงใหม่	61.55	422
นครสวรรค์	38.45	263
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33.30	1,287
ขอนแก่น	48.73	627
สุรินทร์	36.79	474
ยโสธร	14.48	186
ภาคใต้	13.96	540
นครศรีธรรมราช	52.27	282
สงขลา	47.73	258
รวมจำนวนทั้งสิ้น	100.00	3,865

สูตรการประมาณการ

ส่วนที่ 1 สำหรับสตราตัมที่ 2-5 (ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้)

สูตรการประมาณค่ายอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 3 ชั้น

$$1) Y_{rm}' = \frac{1}{M_{rm}} \sum_{k=1}^{M_{rm}} \frac{1}{P_{rkm}} \left[\frac{1}{M_{rkm}} \sum_{j=1}^{M_{rkm}} \frac{1}{P_{rkjm}} \left[\frac{N_{rkjm}}{n_{rkjm}} * \left(\sum_{i=1}^I y_{rkjmi} \right) \right] \right]$$

Y'_{rm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 3 ชั้น ของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ในภาคที่ r

$\sum_{i=1}^I y_{rkjmi}$ = ค่าลักษณะที่ต้องการศึกษา y ที่แจงนับได้ ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (i) โควตาตามเพศและอายุ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) อำเภอตัวอย่างที่ j จังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r

n_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สุ่มได้ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j จังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r

N_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j จังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r

N_{rkm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ในจังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r

N_{rm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ในภาคที่ r

P_{rkjm} = ค่าความน่าจะเป็นที่ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตเทศบาล (m=1) และนอกเขตเทศบาล (m=2) ในอำเภอตัวอย่างที่ j จะถูกเลือกจากประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

$$\text{ในจังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r} = \frac{N_{rkjm}}{N_{rkm}}$$

P_{rkm} = ค่าความน่าจะเป็นที่ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตเทศบาล (m=1) และนอกเขตเทศบาล (m=2) ในจังหวัด ตัวอย่างที่ k จะถูกเลือกจากประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในภาคที่

$$r = \frac{N_{rkm}}{N_{rm}}$$

M_{rkm} = จำนวนอำเภอที่สุ่มได้ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (m) ในจังหวัดตัวอย่างที่ k ภาคที่ r

M_{rm} = จำนวนจังหวัดที่สุ่มได้ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (m) ภาคที่ r

$$2) H'_{rm} = \frac{1}{M_{rm}} \sum_{k=1}^{M_{rm}} \frac{1}{P_{rkm}} \left[\frac{1}{M_{rkm}} \sum_{j=1}^{M_{rkm}} \frac{1}{P_{rkjm}} \left[\frac{N_{rkjm}}{n_{rkjm}} * (n'_{rkjm}) \right] \right]$$

H'_{rm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 3 ชั้น ของจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมด ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (m) ในภาคที่ r

n'_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่แจงนับได้ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j จังหวัดตัวอย่างที่ k และภาคที่ r

$$3) Y''_{rm} = \frac{Y'_{rm}}{H'_{rm}} * H''_{rm}$$

Y''_{rm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 3 ชั้น ที่ปรับแล้ว ของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ในภาคที่ r

H''_{rm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ในภาคที่ r

4) สูตรการประมาณค่ายอดรวมของภูมิภาค ที่ปรับแล้วของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป $Y''_r = \sum_{m=1}^2 Y''_{rm}$; m = 1 ในเขตเทศบาล , m = 2 นอกเขตเทศบาล

ส่วนที่ 2 สำหรับสูตรถ่มที่ 1 (จังหวัดปริมณฑล)

สูตรการประมาณค่ายอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น

$$1) Y'_{rkm} = \frac{1}{M_{rkm}} \sum_{j=1}^{M_{rkm}} \frac{1}{P_{rkjm}} \left[\frac{N_{rkjm}}{n_{rkjm}} * \left(\sum_{i=1}^I y_{rkjmi} \right) \right]$$

Y'_{rkm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

$\sum_{i=1}^I y_{rkjmi}$ = ค่าลักษณะที่ต้องการศึกษา y ที่แจกจ่ายได้ ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (i) โควตา ตามเพศและอายุ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) อำเภอตัวอย่างที่ j ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

n_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สุ่มได้ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

N_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

N_{rkm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

P_{rkjm} = ค่าความน่าจะเป็นที่ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตเทศบาล (m=1) และนอกเขตเทศบาล (m=2) ในอำเภอตัวอย่างที่ j จะถูกเลือกจาก ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ของจังหวัดปริมณฑลที่ k = $\frac{N_{rkjm}}{N_{rkm}}$

M_{rkm} = จำนวนอำเภอที่สุ่มได้ ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

$$2) H'_{rkm} = \frac{1}{M_{rkm}} \sum_{j=1}^{M_{rkm}} \frac{1}{P_{rkjm}} \left[\frac{N_{rkjm}}{n_{rkjm}} * (n'_{rkjm}) \right]$$

H'_{rkm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ของจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมด ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

n'_{rkjm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เจงนับได้ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของอำเภอตัวอย่างที่ j ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

$$3) Y''_{rkm} = \frac{Y'_{rkm}}{H'_{rkm}} * H''_{rkm}$$

Y''_{rkm} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ที่ปรับแล้ว ของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

H''_{rkm} = จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล (m) ของจังหวัดปริมณฑลที่ k

4) สูตรการประมาณค่ายอดรวมของจังหวัดปริมณฑล ที่ปรับแล้วของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของ

ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป $Y''_{rk} = \sum_{m=1}^2 Y''_{rkm}$; m = 1 ในเขตเทศบาล , m = 2 นอกเขตเทศบาล

ส่วนที่ 3 สำหรับสตราตัมที่ 1 (กรุงเทพฯ)

สูตรการประมาณค่ายอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น

$$1) Y'_{rk} = \frac{1}{M_{rk}} \sum_{j=1}^{M_{rk}} \frac{1}{P_{rkj}} \left[\frac{N_{rkj}}{n_{rkj}} * \left(\sum_{i=1}^I y_{rkji} \right) \right]$$

Y'_{rk} = ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ของจังหวัดกรุงเทพฯ

$$\sum_{i=1}^I y_{rkji} = \text{ค่าลักษณะที่ต้องการศึกษา } y \text{ ที่เจงนั้บได้ ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (i) โควตา}$$

ตามเพศและอายุ ในเขตตัวอย่างที่ j ของจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)

$$n_{rkj} = \text{จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สุ่มได้ ของเขตตัวอย่างที่ j ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$N_{rkj} = \text{จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมด ของเขตตัวอย่างที่ j ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$N_{rk} = \text{จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$P_{rkj} = \text{ค่าความน่าจะเป็นที่ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในเขตตัวอย่างที่ j จะถูกเลือกจาก}$$

$$\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)} = \frac{N_{rkj}}{N_{rk}}$$

$$M_{rk} = \text{จำนวนเขตที่สุ่มได้ ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$2) H'_{rk} = \frac{1}{M_{rk}} \sum_{j=1}^{M_{rk}} \frac{1}{P_{rkj}} \left[\frac{N_{rkj}}{n_{rkj}} * (n'_{rkj}) \right]$$

$$H'_{rk} = \text{ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ของจำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมด ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$n'_{rkj} = \text{จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่เจงนั้บได้ ของเขตตัวอย่างที่ j ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$3) Y''_{rk} = \frac{Y'_{rk}}{H'_{rk}} * H''_{rk}$$

$$Y''_{rk} = \text{ค่าประมาณยอดรวม จากการเลือกตัวอย่าง 2 ชั้น ที่ปรับแล้ว ของลักษณะที่ต้องการ ศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

$$H''_{rk} = \text{จำนวนประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งหมดในจังหวัดกรุงเทพฯ (k=1)}$$

ส่วนที่ 4 กรุงเทพฯ และปริมณฑล

สูตรการประมาณค่ายอดรวมกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่ปรับแล้วของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัด คือ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ และนนทบุรี

$$Y''_r = \sum_{k=1}^4 Y''_{rk} ; k = 1 \text{ กรุงเทพฯ}$$

$$k = 2 \text{ สมุทรปราการ}$$

$$k = 3 \text{ นนนทบุรี}$$

ส่วนที่ 5 ภาพรวมทั่วประเทศ

สูตรการประมาณค่ายอดรวมทั่วประเทศ ที่ปรับแล้วของลักษณะที่ต้องการศึกษา Y ของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ใน 5 ภูมิภาค คือ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

$$Y'' = \sum_{r=1}^5 Y_r'' ; r = 1 \text{ กรุงเทพฯ ปริมณฑล}$$

r = 2 ภาคกลาง

r = 3 ภาคเหนือ

r = 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

r = 5 ภาคใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การลงพื้นที่ภาคสนาม โดยมีการแบ่งทีมเก็บข้อมูลออกเป็น 10 ทีม กระจายไปภูมิภาคต่าง ๆ แต่ละทีมประกอบด้วยหัวหน้าทีม 1 คน และพนักงานเก็บข้อมูล 4 คน รวมพนักงานภาคสนามทั้งสิ้น 50 คน เข้าเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในครัวเรือนที่ได้จากการสุ่ม ทำการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (face to face) โดยใช้แบบสอบถาม พร้อมกับการจดคำตอบ

2. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 3,924 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 101.5 จากขนาดตัวอย่างที่สุ่มไว้

เครื่องมือวัด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยคณะวิจัยจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) โดยครอบคลุมเนื้อหาตามที่องค์กรที่เกี่ยวข้องต้องการข้อมูลนำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงต้องการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของรัฐสภา ประกอบด้วยโครงสร้างคำถามได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรวมถึงการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี
3. ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. การรับรู้และความคิดเห็นต่อนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
5. ประสพการณ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ในการประมวลผลข้อมูล โดยสถิติที่ใช้เป็นสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของประเภทข้อมูล และวัตถุประสงค์ในการนำมาใช้ประโยชน์จากข้อมูล ทั้งนี้ บางประเด็นสำคัญอาจมีการประมาณการ (Estimation) เพื่ออ้างอิงไปสู่จำนวนประชากร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้เป็นการสังสมข้อมูลทางวิชาการ พร้อมก็นำไปสู่ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในประเด็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ให้เกิดความตระหนักในสังคม และส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพมุ่งสู่สุขภาวะที่ดี ด้วยการลดละเลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การควบคุมคุณภาพ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล พนักงานเก็บข้อมูลผ่านการคัดเลือกและอบรมความเข้าใจต่อแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูล โดยมีหัวหน้าทีมแต่ละพื้นที่ควบคุมการเก็บข้อมูลในภาคสนาม พร้อมระบบ GPS Checking เพื่อยืนยันการลงพื้นที่ทำงาน โดยหัวหน้าทีมจะตรวจสอบความถูกต้อง และรายงานผลต่อหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นรายวัน

2. ระบบป้องกันข้อมูลที่ป้องกันข้อผิดพลาด เพื่อสามารถควบคุมข้อมูลให้มีความถูกต้องตรงตามแบบสอบถาม ทีมงานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ป้องกันข้อผิดพลาดต่าง ๆ อาทิ การป้อนตัวเลขผิด ป้อนตัวเลขเกินจำนวน หรือการป้องกันความไม่สอดคล้องกันของข้อมูล เป็นต้น

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำตอบ ทำการตรวจสอบความถูกต้อง และสอดคล้องของข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ก่อนนำเข้าสู่ขั้นตอนการป้อนข้อมูล ประมวลผลต่อไป

ระยะเวลาดำเนินโครงการ

1. เตรียมการ และสุ่มตัวอย่าง	1	สัปดาห์
2. เก็บข้อมูลภาคสนาม	3	สัปดาห์
3. ลงรหัส ป้อนข้อมูล จัดทำคู่มือลงรหัส (Data Dictionary)	2	สัปดาห์
4. ประมวลผล พรรณนาผล และจัดทำรายงาน	4	สัปดาห์
รวมระยะเวลาดำเนินโครงการทั้งสิ้น	10	สัปดาห์

บทที่ 3

ผลการสำรวจ

ผลการสำรวจที่ได้นำเสนอโดยใช้ตารางแสดงค่าทางสถิติ ประกอบการพรรณนาผล โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 2.2 ข้อมูลความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 2.3 ข้อมูลนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 2.4 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ส่วนที่ 3 การบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

ตอนที่ 3.1 สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน

ตอนที่ 3.2 สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน

ตอนที่ 3.3 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling)

ตอนที่ 3.4 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน

ตอนที่ 3.5 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแก๊สลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร

ตอนที่ 3.6 แอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำร้อน)

ตอนที่ 3.7 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 3.8 ประเด็นสำคัญอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.0 เพศชาย ร้อยละ 47.0 การจำแนกตามอายุ พบกลุ่มอายุ 50 – 59 ปีมากที่สุดร้อยละ 27.2 ส่วนกลุ่มอายุ 20 - 29 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี และ 60 ปีขึ้นไป กระจายในสัดส่วนใกล้เคียงกันกลุ่มละประมาณร้อยละ 15 - 18 ขณะที่กลุ่มอายุ 15 - 19 ปีมีอยู่ร้อยละ 7.5 ด้านสถานภาพสมรส ร้อยละ 59.0 สมรสแล้ว ขณะที่ร้อยละ 30.8 เป็นโสด และร้อยละ 10.2 หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่

ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.6 นับถือศาสนาพุทธ โดยมีผู้นับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ เล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 3.1 และ 1.0 ตามลำดับ ร้อยละ 80.7 จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ขณะที่ร้อยละ 19.1 จบระดับปริญญาตรีและสูงกว่า

การจำแนกตามอาชีพ พบว่าอาชีพค้าขายรายย่อย/ บริการรายย่อย มีมากที่สุดคือร้อยละ 19.4 รองลงมาคือ ผู้ใช้แรงงาน/ รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 17.2 พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 14.8 นักเรียน/ นักศึกษา ร้อยละ 10.8 เกษียณอายุ/ พ่อบ้าน/ แม่บ้าน ร้อยละ 9.4 เกษตรกร/ ประมง ร้อยละ 8.0 ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 6.8 เท่ากันกับธุรกิจส่วนตัว/ ผู้ประกอบการ ขณะที่อาชีพอื่นได้แก่ อาชีพอิสระ และวิชาชีพอิสระ มีอยู่ร้อยละ 4.8 โดยมีผู้ว่างงานและตกงาน ร้อยละ 2.0 ด้านรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน ร้อยละ 39.6 มีรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 38.0 มีรายได้ 10,001 - 20,000 บาท ส่วนกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 20,000 บาทมีอยู่ร้อยละ 22.3

กว่าครึ่งร้อยละ 54.6 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 – 4 คน ขณะที่ร้อยละ 45.4 มีตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป เฉลี่ย 4 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.7 ระบุมีสมาชิกในครัวเรือนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งเฉลี่ยแล้วมีอยู่ 2 คน

(รายละเอียดตามตารางที่ 5 – 13)

ตารางที่ 5 เพศกำเนิด

ลำดับ	เพศกำเนิด	จำนวน	ร้อยละ
1	ชาย	1,845	47.0
2	หญิง	2,079	53.0
	รวม	3,924	100.0

ตารางที่ 6 อายุ

ลำดับ	อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1	15 – 19 ปี	294	7.5
2	20 – 29 ปี	607	15.5
3	30 – 39 ปี	653	16.6
4	40 – 49 ปี	704	17.9
5	50 – 59 ปี	1,069	27.2
6	60 ปีขึ้นไป	597	15.2
รวม		3,924	100.1
ต่ำสุด - สูงสุด (ปี)		15 – 85	
เฉลี่ย (ปี)		43.52	

ตารางที่ 7 สถานภาพสมรส

ลำดับ	สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
1	โสด	1,207	30.8
2	สมรสและมีบุตร (เฉลี่ย 2 คน)	1,982	50.5
3	สมรสแต่ไม่มีบุตร	336	8.5
4	หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่	399	10.2
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 8 ศาสนา

ลำดับ	ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
1	พุทธ	3,715	94.6
2	อิสลาม	121	3.1
3	คริสต์	38	1.0
4	ไม่มีศาสนา	6	0.2
5	ไม่ระบุ	44	1.1
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาสูงสุด

ลำดับ	ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่เคยเรียน	97	2.5
2	ประถมศึกษาหรือน้อยกว่า (1-6 ปี)	627	16.0
3	มัธยมศึกษาตอนต้น (1-3 ปี)	759	19.3
4	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (1-3 ปี)	1,141	29.1
5	ปวส./อนุปริญญา (1-3 ปี)	543	13.8
6	ปริญญาตรีและสูงกว่า (4-6 ปี)	748	19.1
7	ไม่ระบุ	9	0.2
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 10 อาชีพประจำที่มีรายได้หลัก

ลำดับ	อาชีพประจำที่มีรายได้หลัก	จำนวน	ร้อยละ
1	ค้าขายรายย่อย/ บริการรายย่อย	760	19.4
2	ผู้ใช้แรงงาน/ รับจ้างทั่วไป	675	17.2
3	พนักงานบริษัทเอกชน	583	14.8
4	นักเรียน/ นักศึกษา	423	10.8
5	เกษียณอายุ/ พ่อบ้าน/ แม่บ้าน	367	9.4
6	เกษตรกร/ ประมง	312	8.0
7	ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	266	6.8
8	ธุรกิจส่วนตัว/ ผู้ประกอบการ	268	6.8
9	อาชีพอิสระ อาทิ ไรเตอร์ ขายของออนไลน์	169	4.3
10	วิชาชีพอิสระ อาทิ ทนายความ สถาปนิก	20	0.5
11	ว่างงาน (ไม่ต้องการหางานใหม่)	49	1.2
12	ตกงาน (ต้องการหางานใหม่)	32	0.8
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 11 รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน

ลำดับ	รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่เกิน 5,000 บาท	659	16.8
2	5,001 - 10,000 บาท	895	22.8
3	10,001 - 20,000 บาท	1,493	38.0
4	20,001 - 30,000 บาท	589	15.0
5	30,001 - 40,000 บาท	195	5.0
6	40,001 - 50,000 บาท	56	1.5
7	มากกว่า 50,000 บาท	33	0.8
8	ไม่ระบุ	4	0.1
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 12 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ลำดับ	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1	1 - 4 คน	2,145	54.6
2	5 - 8 คน	1,729	44.1
3	9 คนขึ้นไป	50	1.3
รวม		3,924	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (คน)		1 - 12	
เฉลี่ย (คน)		4	

ตารางที่ 13 จำนวนคนในครัวเรือนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	จำนวนคนในครัวเรือนที่ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	1 - 2 คน	2,553	65.1
2	3 คนขึ้นไป	810	20.6
3	ไม่มีคนดื่ม	561	14.3
รวม		3,924	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (คน)		1 - 8	
เฉลี่ย (คน)		2	

ส่วนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย

ตอนที่ 2.1 ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การประมาณการประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป อ้างอิงฐานข้อมูลประชากรปี 2567 จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวนทั้งสิ้น 55,172,388 คน พบว่ามีผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 29,731,034 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 53.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป

เฉพาะกลุ่มที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่าเป็นนักดื่มประจำ หรือดื่มอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง จำนวน 12,552,704 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และเป็นผู้ที่เคยดื่มหนักหรือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว จำนวน 16,956,168 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ดื่มหนักเป็นประจำ หรืออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง 2,552,606 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7

เฉพาะผู้ที่เคยดื่มในชีวิตที่ผ่านมา เมื่อถามถึงอายุที่เริ่มดื่ม ส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 ระบุ 10 – 20 ปี ขณะที่ร้อยละ 28.1 ระบุ 21 – 30 ปี เฉลี่ย 20.42 ปี

(รายละเอียดตามตารางที่ 14 – 17)

ตารางที่ 14 การประมาณการจำนวนผู้ที่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ลำดับ	การเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ไม่เคยดื่มเลยในชีวิตนี้	11,197,102	20.3
2	เคยดื่ม แต่ไม่ได้ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	14,244,252	25.8
3	ดื่ม ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	29,731,034	53.9
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 15 การประมาณการความถี่ของการดื่ม (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	ความถี่ของการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์)	1,769,067	6.0
2	เกือบทุกวัน (5-6 วัน/สัปดาห์)	1,808,610	6.1
3	วันเว้นวัน (3-4 วัน/สัปดาห์)	2,824,056	9.5
4	ทุกสัปดาห์ (1-2 วัน/สัปดาห์)	6,150,971	20.7
5	ทุกเดือน (1-3 วัน/เดือน)	6,915,884	23.3
6	นานๆ ครั้ง (8-11 วัน/ปี)	3,854,431	13.0
7	นานๆ ครั้ง (4-7 วัน/ปี)	3,461,337	11.6
8	นานๆ ครั้ง (1-3 วัน/ปี)	2,946,678	9.8
	รวม	29,731,034	100.0

ตารางที่ 16 การประมาณการจำนวนผู้ที่เคยดื่มหนักหรือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	การเคยดื่มหนักหรือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียว	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ไม่เคยดื่มหนัก	12,774,866	43.0
2	ทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์)	378,815	1.3
3	เกือบทุกวัน (5-6 วัน/สัปดาห์)	277,877	0.9
4	วันเว้นวัน (3-4 วัน/สัปดาห์)	411,752	1.4
5	ทุกสัปดาห์ (1-2 วัน/สัปดาห์)	1,484,162	5.1
6	ทุกเดือน (1-3 วัน/เดือน)	2,626,615	8.8
7	นานๆ ครั้ง (8-11 วัน/ปี)	2,599,127	8.7
8	นานๆ ครั้ง (4-7 วัน/ปี)	3,248,369	10.9
9	นานๆ ครั้ง (1-3 วัน/ปี)	5,929,451	19.9
รวม		29,731,034	100.0

ตารางที่ 17 อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	อายุที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	จำนวน	ร้อยละ
1	10 – 20 ปี	2,148	69.0
2	21 – 30 ปี	876	28.1
3	31 – 40 ปี	77	2.4
4	41 – 50 ปี	5	0.2
5	ไม่ระบุ	9	0.3
รวม		3,115	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (ปี)		10 - 50	
เฉลี่ย (ปี)		20.42	

ตอนที่ 2.2 ข้อมูลความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์

การสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับโรคหรือผลกระทบที่มีสาเหตุเกิดจากการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเอย่ขึ้นมาเอง พบว่า 5 อันดับแรกที่กล่าวถึง ได้แก่ อุบัติเหตุทางถนน (ร้อยละ 59.5) โรคตับ (ร้อยละ 58.1) มะเร็งตับ (ร้อยละ 52.3) การทะเลาะวิวาท (ร้อยละ 46.6) และบาดเจ็บ หกล้ม เดินชน จากสูญญเสีย การควบคุมร่างกาย (ร้อยละ 28.3)

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อปริมาณเหล้าเบียร์ที่ควรตี๋มได้ต่อวัน ตัวอย่างกว่าครึ่งร้อยละ 58.5 คิดว่าผู้ชายตี๋มได้ เฉลี่ย 6 แก้วต่อวัน ขณะที่ร้อยละ 15.4 คิดว่าไม่ควรตี๋มเลย ร้อยละ 47.7 คิดว่าผู้หญิงตี๋มได้ เฉลี่ย 3 แก้วต่อวัน ขณะที่ร้อยละ 26.4 คิดว่าไม่ควรตี๋มเลย และร้อยละ 3.5 คิดว่าผู้หญิงตั้งครรรค์ตี๋มได้ เฉลี่ย 1 แก้วต่อวัน ขณะที่ร้อยละ 89.9 คิดว่าไม่ควรตี๋มเลย

ตัวอย่างร้อยละ 95.5 มีแนวโน้มเห็นด้วย (ค่อนข้างเห็นด้วยถึงเห็นด้วย) ว่าการตี๋มหนักมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพ และร้อยละ 89.6 มีแนวโน้มเห็นด้วยว่าการตี๋มเป็นประจำเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง ในขณะที่กว่าครึ่งคือร้อยละ 58.7 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วย (ไม่ค่อยเห็นด้วยถึงไม่เห็นด้วย) ว่าการตี๋มวันละนิด ไม่เกิน 1 แก้ว เป็นประจำ มีประโยชน์ต่อร่างกาย และร้อยละ 76.5 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยว่ายาต้องมึประโยชน์ต่อสุขภาพ

ตัวอย่างเกือบ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 63.8 เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยแหล่งที่ได้รับข้อมูลมากที่สุดคือ โซเซียลมีเดีย (เช่น YouTube, TikTok, Facebook) (ร้อยละ 57.3) รองลงมาคือ ป้ายประกาศหรือโฆษณาในที่สาธารณะ (ร้อยละ 36.7) ในกลุ่มนี้ร้อยละ 88.1 เห็นว่าข้อมูลที่ได้รับเข้าใจได้ค่อนข้างง่ายถึงง่ายมาก โดยมีเพียงร้อยละ 7.8 ที่เห็นว่าเข้าใจค่อนข้างยากถึงยากมาก

ตัวอย่างกว่าครึ่งคือร้อยละ 56.2 เคยได้ยิน “สายด่วนเลิกเหล้า” เฉพาะผู้ที่เคยได้ยิน รายละเอียดที่จดจำได้ประการสำคัญ ได้แก่ เบอร์โทรสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยคือหมายเลข 1413 (ร้อยละ 43.9) สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการคำปรึกษาและช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน (ร้อยละ 34.1) และสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยสามารถโทรได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 21.4)

อย่างไรก็ตาม พบตัวอย่างเป็นส่วนน้อยร้อยละ 37.4 ที่ทราบว่า การบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดเหล้าจากโรงพยาบาลรัฐ ไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังพบเพียงร้อยละ 33.0 ที่ทราบว่ายาต้องผิดกฎหมาย อีกทั้งยังมีไม่ถึงครึ่งหรือร้อยละ 46.9 ที่ทราบว่ายาต้องไม่ปลอดภัย

(รายละเอียดตามตารางที่ 18 – 28)

ตารางที่ 18 โรคหรือผลกระทบที่มีสาเหตุเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 3,924)

ลำดับ	โรคหรือผลกระทบ	จำนวน	ร้อยละ
1	อุบัติเหตุทางถนน	2,333	59.5
2	โรคตับ	2,281	58.1
3	มะเร็งตับ	2,054	52.3
4	การทะเลาะวิวาท	1,830	46.6
5	บาดเจ็บ หกล้ม เดินชน จากสูญเสียการควบคุมร่างกาย	1,110	28.3
6	เสียเงินทรัพย์สิน	746	19.0
7	ภาวะสมองเสื่อม	699	17.8
8	อาการทางจิต เช่น ซึมเศร้า	562	14.3
9	โรคกระเพาะอาหารอักเสบ	524	13.4
10	มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก	453	11.5
11	โรคไตวายเรื้อรัง	449	11.4
12	โรคหัวใจ	394	10.0
13	โรคติดเชื้อ	362	9.2
14	มะเร็งกล่องเสียง	316	8.1
15	ถูกล่วงละเมิดทางเพศ	317	8.1
16	มะเร็งช่องปาก	290	7.4
17	มะเร็งหลอดอาหาร	261	6.7
18	มะเร็งคอหอย	250	6.4
19	มะเร็งเต้านม (ในผู้หญิง)	249	6.3
20	อันตรายต่อทารกในครรภ์	244	6.2
21	โรคทางเดินหายใจ	221	5.6
22	อื่นๆ อาทิ มะเร็งปอด ความดัน ดีซ่าน	12	0.3

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นต่อปริมาณเหล้าเบียร์ที่ควรดื่มได้ต่อวัน

ลำดับ	ความคิดเห็น	ผู้ชาย		ผู้หญิง		ผู้หญิงตั้งครรภ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ดื่มได้	2,294	58.5	1,873	47.7	138	3.5
	เฉลี่ย (แก้วต่อวัน)		6.17		3.46		1.22
2	ไม่ควรดื่มเลย	604	15.4	1,034	26.4	3,528	89.9
3	ไม่แน่ใจ	973	24.8	970	24.7	254	6.5
4	ไม่ตอบ	53	1.3	47	1.2	4	0.1
	รวม	3,924	100.0	3,924	100.0	3,924	100.0

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

ลำดับ	ประเด็น	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็น ด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	รวม
1	การตีหนักมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพ	2,715	1,031	64	29	85	3,924
		(69.2)	(26.3)	(1.6)	(0.7)	(2.2)	100.0
2	การตีเป็นประจำเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง	2,250	1,268	207	82	117	3,924
		(57.3)	(32.3)	(5.3)	(2.1)	(3.0)	100.0
3	การตีวันละนิด ไม่เกิน 1 แก้ว เป็นประจำ มีประโยชน์ต่อร่างกาย	528	800	1,214	1,090	292	3,924
		(13.5)	(20.4)	(30.9)	(27.8)	(7.4)	100.0
4	ยาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ	155	339	1,284	1,718	428	3,924
		(4.0)	(8.6)	(32.7)	(43.8)	(10.9)	100.0

ตารางที่ 21 การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การได้รับข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1	เคยได้รับข้อมูล	2,502	63.8
2	ไม่เคยได้รับข้อมูล	1,362	34.7
3	ไม่ตอบ	60	1.5
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 22 แหล่งข้อมูลที่ได้รับ (เฉพาะผู้ที่เคยได้รับข้อมูล โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 2,502)

ลำดับ	แหล่งที่ได้รับข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1	โซเชียลมีเดีย (เช่น YouTube, TikTok, Facebook)	1,433	57.3
2	ป้ายประกาศหรือโฆษณาในที่สาธารณะ	917	36.7
3	คนในครอบครัว	748	29.9
4	อินเทอร์เน็ต / เว็บไซต์ต่างๆ	739	29.5
5	ศูนย์สุขภาพ	690	27.6
6	เพื่อน	551	22.0
7	นิตยสาร	180	7.2
8	หนังสือพิมพ์	160	6.4
9	อื่นๆ อาทิ โทรทัศน์ วิทยุ	123	4.9

ตารางที่ 23 ระดับความยากง่ายในการทำความเข้าใจในข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (เฉพาะผู้ที่เคยได้รับข้อมูล)

ลำดับ	ระดับความง่าย-ยาก	จำนวน	ร้อยละ
1	ง่ายมาก	888	35.5
2	ค่อนข้างง่าย	1,319	52.6
3	ค่อนข้างยาก	149	6.0
4	ยากมาก	44	1.8
5	ไม่แน่ใจ	90	3.6
6	ไม่ตอบ	12	0.5
รวม		2,502	100.0

ตารางที่ 24 การรับรู้เกี่ยวกับ “สายด่วนเลิกเหล้า”

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	เคยได้ยิน	2,207	56.2
2	ไม่เคยได้ยิน	1,717	43.8
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 25 รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสายด่วนเลิกเหล้า (เฉพาะผู้ที่เคยได้ยิน โดยตอบมากกว่า 1 ข้อ) (n = 2,207)

ลำดับ	รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
1	เบอร์โทรสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยคือหมายเลข 1413	969	43.9
2	สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการคำปรึกษาและช่วยเหลือ ตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน	753	34.1
3	สายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยสามารถโทรได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย	472	21.4
4	การโทรขอคำปรึกษาผ่านสายด่วนเลิกเหล้าจะต้องเปิดเผยชื่อและข้อมูลส่วนตัวทุกครั้ง	426	19.3
5	สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการคำปรึกษาเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการเลิกดื่มเท่านั้น ไม่รวมถึงครอบครัวหรือเพื่อน	312	14.1
6	อื่นๆ เช่น อันตรายต่อสุขภาพ เป็นต้น	12	0.5
7	ไม่แน่ใจ	265	12.0
8	ไม่ตอบ	9	0.4

ตารางที่ 26 ความรู้เกี่ยวกับการเสียค่าใช้จ่ายในการบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดเหล้าจากโรงพยาบาลรัฐ

ลำดับ	การเสียค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
1	เสียค่าใช้จ่าย	469	12.0
2	ไม่เสียค่าใช้จ่าย	1,468	37.4
3	ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	1,959	49.9
4	ไม่ตอบ	28	0.7
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 27 ความรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายขาดอง

ลำดับ	ความรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ผิดกฎหมาย	1,295	33.0
2	ไม่ผิดกฎหมาย	1,262	32.2
3	ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	1,350	34.4
4	ไม่ตอบ	17	0.4
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 28 การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการบริโภคขาดอง

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ปลอดภัย	493	12.6
2	ไม่ปลอดภัย	1,842	46.9
3	ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ	1,559	39.7
4	ไม่ตอบ	30	0.8
รวม		3,924	100.0

ตอนที่ 2.3 ข้อมูลนโยบายควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

2.3.1 ส่วนการรับรู้

แม้ตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 68.5 ทราบว่าประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ แต่มีเพียงประมาณ 1 ใน 4 หรือร้อยละ 26.8 ที่ทราบว่าขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เมื่อสอบถามถึงอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ พบเกินกว่าครึ่งเล็กน้อย ร้อยละ 56.7 ที่ทราบอย่างถูกต้องว่า 20 ปี ขณะที่มียุทธละ 24.8 ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 18 ปี 19 ปี และร้อยละ 18.5 ตอบไม่ทราบ ต่อมาเป็นเรื่องเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พบเพียงร้อยละ 22.5 ที่ทราบอย่างถูกต้องว่า นอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น. ขณะที่มียุทธละ 28.9 ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 6:00 - 11:00 น. 18.00 - 0.00 น. และร้อยละ 48.6 ตอบไม่ทราบ

สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับวันที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (สำหรับสถานที่ทั่วๆ ไปที่ไม่ใช่ประภาศยกเว้น) พบว่าในบรรดา 5 วันพระใหญ่ นอกจากวันออกพรรษาแล้ว ตัวอย่างกว่าครึ่งทราบว่าในวันห้ามจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ส่วนวันออกพรรษา พบร้อยละ 46.1 ที่เข้าใจถูกต้อง ส่วนที่เหลือเกินกว่าครึ่งยังเข้าใจผิด นอกจากนี้ยังพบร้อยละ 32.8 ที่ระบุหลัง 6 โมงเย็นก่อนวันเลือกตั้งถึง 6 โมงเย็นของวันเลือกตั้ง

สำหรับการรับรู้เกี่ยวกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ พบร้อยละ 29.3 ที่ทราบอย่างถูกต้องว่า 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ขณะที่มียุทธละ 7.3 ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 40 45 60 และร้อยละ 63.4 ตอบไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ รวมถึงไม่ตอบ

(รายละเอียดตามตารางที่ 29 – 34)

ตารางที่ 29 การรับรู้ถึงการมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	2,686	68.5
2	ไม่ทราบ	1,238	31.5
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 30 การรับรู้เกี่ยวกับการเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	1,052	26.8
2	ไม่ทราบ	2,872	73.2
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 31 การรับรู้เกี่ยวกับอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	2,225	56.7
2	ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 18 ปี 19 ปี	972	24.8
3	ไม่ทราบ	727	18.5
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 32 การรับรู้เกี่ยวกับเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	883	22.5
2	ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 6:00 - 11:00 น. 18.00 - 0.00 น. เป็นต้น	1,135	28.9
3	ไม่ทราบ	1,906	48.6
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 33 การรับรู้เกี่ยวกับวันที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(สำหรับสถานที่ต่างๆ ไปที่ไม่มีประกาศยกเว้น โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 3,924)

ลำดับ	วันที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	จำนวน	ร้อยละ
1	วันเข้าพรรษา	2,458	62.6
2	วันมาฆบูชา	2,256	57.5
3	วันวิสาขบูชา	2,235	57.0
4	วันอาสาฬหบูชา	2,087	53.2
5	วันออกพรรษา	1,809	46.1
6	หลัง 6 โมงเย็นก่อนวันเลือกตั้งถึง 6 โมงเย็นของวันเลือกตั้ง	1,287	32.8
7	อื่นๆ อาทิ วันพ่อ วันครบรอบสวรรคต ร.9	4	0.1
8	ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ	382	9.7
9	ไม่ตอบ	39	1.0

ตารางที่ 34 การรับรู้เกี่ยวกับระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่

ลำดับ	การรับรู้	จำนวน	ร้อยละ
1	ทราบ	1,151	29.3
2	ตอบทราบ แต่ระบุผิด อาทิ 40 45 60	288	7.3
3	ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ	2,427	61.9
4	ไม่ตอบ	58	1.5
รวม		3,924	100.0

2.3.2 ส่วนความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าตัวอย่างมีแนวโน้มเห็นด้วย (ค่อนข้างเห็นด้วยถึงเห็นด้วย) กับมาตรการในเชิงการควบคุมเข้มงวด โดยเฉพาะการคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ สถานีรถไฟ และบนรถไฟ (ร้อยละ 90.6) การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ (ร้อยละ 88.8) การเพิ่มขนาดของป้ายฉลากคำเตือนให้ครอบคลุมพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ร้อยละ 85.0) การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เวลาอื่น นอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น. (ร้อยละ 82.8) การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางออนไลน์ (ร้อยละ 80.1) และการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ แม้ว่าจะสามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้ (ร้อยละ 71.3) ในขณะที่มาตรการในเชิงผ่อนปรน อย่างการอนุญาตให้มีการผลิตเหล้า/เบียร์ในครัวเรือนเพื่อการบริโภคส่วนตัว พบว่าตัวอย่างมีแนวโน้มไม่เห็นด้วย (ไม่ค่อยเห็นด้วยถึงไม่เห็นด้วย) สูงถึงร้อยละ 71.7

สำหรับประเด็นการเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ให้คนเมา พบความคิดเห็นก้ำกึ่ง โดยตัวอย่างร้อยละ 47.0 มีแนวโน้มเห็นด้วย ขณะที่ใกล้เคียงกันร้อยละ 44.7 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วย เฉพาะผู้ที่มีแนวโน้มเห็นด้วย ลักษณะการเอาผิดที่ระบุไว้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.7 คือจ่ายค่าปรับ รองลงมาร้อยละ 23.2 ปิดร้านชั่วคราว ร้อยละ 19.3 ชดเชยค่าเสียหาย และร้อยละ 15.1 เพิกถอนใบอนุญาตจำหน่าย ในขณะที่ร้อยละ 4.8 ให้รับโทษจำคุก

ประเด็นป้ายฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบร้อยละ 35.8 เห็นว่าควรปรากฏเฉพาะข้อความ รองลงมาร้อยละ 26.1 คิดว่าควรปรากฏข้อความ พร้อมภาพประกอบ และใกล้เคียงกันร้อยละ 25.2 คิดว่าควรปรากฏข้อความ พร้อมกราฟฟิคประกอบ

(รายละเอียดตามตารางที่ 35 – 37)

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

ลำดับ	มาตรการ	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็น ด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	รวม
1	การคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ณ สถานีรถไฟ และบนรถไฟ	2,430 (61.9)	1,127 (28.7)	184 (4.7)	85 (2.2)	98 (2.5)	3,924 (100.0)
2	การคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่	2,444 (62.3)	1,039 (26.5)	209 (5.3)	146 (3.7)	86 (2.2)	3,924 (100.0)
3	การเพิ่มขนาดของป้ายฉลากคำเตือนให้ครอบคลุมพื้นที่มากกว่า ครึ่งหนึ่งของภาชนะบรรจุเครื่องตีมแอลกอฮอล์	2,010 (51.2)	1,328 (33.8)	232 (5.9)	115 (2.9)	239 (6.2)	3,924 (100.0)
4	การคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เวลาอื่น นอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น.	2,239 (57.1)	1,009 (25.7)	306 (7.8)	239 (6.1)	131 (3.3)	3,924 (100.0)
5	การคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทางออนไลน์	2,151 (54.8)	991 (25.3)	389 (9.9)	211 (5.4)	182 (4.6)	3,924 (100.0)
6	การห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ แม้ว่าจะสามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้	1,802 (45.9)	996 (25.4)	525 (13.4)	265 (6.8)	336 (8.5)	3,924 (100.0)
7	การห้ามโฆษณาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในกิจกรรมกีฬาและดนตรี	1,227 (31.3)	994 (25.3)	653 (16.6)	676 (17.2)	374 (9.6)	3,924 (100.0)
8	การอนุญาตให้โรงแรม และสถานบริการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ ตามกฎหมายของตนเอง	1,100 (28.0)	954 (24.3)	849 (21.6)	649 (16.5)	372 (9.6)	3,924 (100.0)
9	การเอาผิด อินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง ที่รีวิวหรือเชิญชวนให้ดื่ม เครื่องตีมแอลกอฮอล์ ที่ได้รับค่าจ้างจากธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์	1,213 (30.9)	829 (21.1)	815 (20.8)	604 (15.4)	463 (11.8)	3,924 (100.0)

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ (ต่อ)

ลำดับ	มาตรการ	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็น ด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	รวม
10	การเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ ให้คนเมา	748 (19.1)	1,096 (27.9)	761 (19.4)	992 (25.3)	327 (8.3)	3,924 (100.0)
11	การเอาผิด อินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง ที่รีวิวหรือเชิญชวนให้ตีม เครื่องตีมแอลกอฮอล์ แม้จะ <u>ไม่</u> ได้รับค่าจ้างใดๆ จากธุรกิจเครื่องตีม แอลกอฮอล์	879 (22.4)	789 (20.1)	1,007 (25.7)	783 (20.0)	466 (11.8)	3,924 (100.0)
12	การเสนอให้ตัวแทนธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์เข้ามามีส่วนร่วม เป็นสมาชิกคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์	596 (15.2)	988 (25.2)	833 (21.2)	913 (23.3)	594 (15.1)	3,924 (100.0)
13	การห้ามให้ทุนอุปถัมภ์หรือสนับสนุนทางการเงินสำหรับกิจกรรมกีฬา และดนตรี	661 (16.8)	799 (20.4)	976 (24.9)	972 (24.8)	516 (13.1)	3,924 (100.0)
14	การขึ้นราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ เพื่อการบริโภคแอลกอฮอล์ จะลดลง	475 (12.1)	878 (22.4)	966 (24.6)	1,325 (33.8)	280 (7.1)	3,924 (100.0)
15	การขึ้นราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ให้เป็นไปตามค่าครองชีพที่เพิ่ม สูงขึ้น	519 (13.2)	835 (21.3)	969 (24.7)	1,284 (32.7)	317 (8.1)	3,924 (100.0)
16	การอนุญาตให้มีการผลิตเหล้า/เบียร์ในครัวเรือนเพื่อการบริโภค ส่วนตัว	217 (5.5)	436 (11.1)	935 (23.8)	1,879 (47.9)	457 (11.7)	3,924 (100.0)

ตารางที่ 36 ลักษณะการเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ให้คนเมา
(เฉพาะผู้ที่มีแนวโน้มข้างเห็นด้วยกับการเอาผิด)

ลำดับ	ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
1	จ่ายค่าปรับ (ความผิดทางอาญา)	529	28.7
2	ปิดร้านชั่วคราว (ความผิดทางปกครอง)	427	23.2
3	ชดเชยค่าเสียหาย (ความผิดทางแพ่ง)	356	19.3
4	เพิกถอนใบอนุญาตจำหน่าย (ความผิดทางปกครอง)	278	15.1
5	รับโทษจำคุก (ความผิดทางอาญา)	88	4.8
7	ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ	140	7.6
8	ไม่ตอบ	26	1.3
รวม		1,844	100.0

ตารางที่ 37 ลักษณะป้ายฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ลำดับ	ลักษณะป้ายฉลาก	จำนวน	ร้อยละ
1	ปรากฏเฉพาะข้อความ	1,406	35.8
2	ปรากฏข้อความ พร้อมภาพประกอบ	1,024	26.1
3	ปรากฏข้อความ พร้อมกราฟฟิกประกอบ	990	25.2
4	ไม่แน่ใจ	446	11.4
5	ไม่ตอบ	58	1.5
รวม		3,924	100.0

2.3.3 ส่วนการบังคับใช้กฎหมาย

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เฉพาะผู้ที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบเพียงร้อยละ 3.1 ที่ถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกครั้ง และพบร้อยละ 24.6 เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาที่ย่ำขาย เฉพาะผู้ที่ขับรถ ร้อยละ 20.9 เคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ โดยมีร้อยละ 16.8 เคยขับขี่ยานพาหนะหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 60.4 ดื่มมาประมาณ 1 – 2 หน่วยมาตรฐาน ขณะที่ร้อยละ 35.1 ดื่มมากกว่า 2 หน่วย (เฉลี่ย 2.63 หน่วย) ทั้งนี้ในกลุ่มที่เคยขับรถหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 18.8 เคยถูกตรวจแอลกอฮอล์ในครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับด้วย

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบเพียงร้อยละ 1.8 เคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาสุรา เฉพาะผู้ที่มีปัญหาติดสุรา พบร้อยละ 6.3 มีความต้องการการบำบัดการติดสุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ ประเด็นต่อมาพบร้อยละ 40.7 เคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์ ร้อยละ 59.3 เคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่นที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ และร้อยละ 31.3 เคยพบเห็นอินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์

(รายละเอียดตามตารางที่ 38 – 48)

ตารางที่ 38 การถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกครั้ง ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยซื้อ)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	75	3.1
2	ไม่ใช่	2,351	96.9
รวม		2,426	100.0

ตารางที่ 39 การเคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาที่ย่ำขาย ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยซื้อ)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	598	24.6
2	ไม่ใช่	1,828	75.4
รวม		2,426	100.0

ตารางที่ 40 การเคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ขับรถ)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	596	20.9
2	ไม่ใช่	2,250	79.1
รวม		2,846	100.0

ตารางที่ 41 การเคยขับขียานพาหนะหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ขับรถ)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	479	16.8
2	ไม่ใช่	2,367	83.2
รวม		2,846	100.0

ตารางที่ 42 ปริมาณหน่วยมาตรฐานของแอลกอฮอล์ที่ดื่ม ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยขับรถหลังการดื่มแอลกอฮอล์)

ลำดับ	หน่วยมาตรฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1	1 – 2 หน่วย	289	60.4
2	มากกว่า 2 – 4 หน่วย	114	23.8
3	มากกว่า 4 หน่วยขึ้นไป	54	11.3
4	ไม่ระบุ	22	4.5
รวม		479	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (หน่วย)		1 – 20	
เฉลี่ย (หน่วย)		2.63	

ตารางที่ 43 การเคยถูกตรวจแอลกอฮอล์ในครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับ (เฉพาะผู้ที่เคยขับรถหลังการดื่มแอลกอฮอล์)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	90	18.8
2	ไม่ใช่	389	81.2
รวม		479	100.0

ตารางที่ 44 การเคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาสุรา ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	69	1.8
2	ไม่ใช่	3,855	98.2
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 45 ความต้องการการบำบัดการติดสุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่มีปัญหาติดสุรา)

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	27	6.3
2	ไม่ใช่	403	93.7
รวม		430	100.0

ตารางที่ 46 การเคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	1,596	40.7
2	ไม่ใช่	2,328	59.3
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 47 การเคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่นที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	2,327	59.3
2	ไม่ใช่	1,597	40.7
รวม		3,924	100.0

ตารางที่ 48 การเคยพบเห็นอินฟลูเอนเซอร์ นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช่	1,229	31.3
2	ไม่ใช่	2,695	68.7
รวม		3,924	100.0

ตอนที่ 2.4 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ประเด็นบุหรี่ไฟฟ้า พบว่าตัวอย่างมีแนวโน้มไม่เห็นด้วย (ไม่ค่อยเห็นด้วยถึงไม่เห็นด้วย) กับการอนุญาตให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย (ร้อยละ 78.7)

ประเด็นการพนัน พบว่าตัวอย่างมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย (ร้อยละ 69.1) รวมถึงการเปิดบ่อนคาสีโนถูกกฎหมาย (ร้อยละ 66.4) และการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย (ร้อยละ 64.7)

ประเด็นยาเสพติด พบว่าตัวอย่างมีแนวโน้มเห็นด้วย (ค่อนข้างเห็นด้วยถึงเห็นด้วย) กับการกำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้า ไม่เกิน 1 เม็ด ให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการบำบัด (ร้อยละ 71.5) พร้อมกับมีแนวโน้มเห็นด้วยกับการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด (ร้อยละ 65.5)

(รายละเอียดตามตารางที่ 49)

ตารางที่ 49 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ลำดับ	ประเด็นสาธารณะ	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มี ความเห็น	รวม
1	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการอนุญาตให้บูทหรือไฟฟ้าถูกกฎหมาย	233 (5.9)	332 (8.5)	947 (24.1)	2,143 (54.6)	269 (6.9)	3,924 100.0
2	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการอนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย	400 (10.2)	504 (12.8)	921 (23.5)	1,791 (45.6)	308 (7.8)	3,924 100.0
3	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปิดบ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย	467 (11.9)	583 (14.9)	894 (22.8)	1,709 (43.6)	271 (6.9)	3,924 100.0
4	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย	560 (14.3)	590 (15.0)	884 (22.5)	1,655 (42.2)	235 (6.0)	3,924 100.0
5	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด	1,511 (38.5)	1,061 (27.0)	578 (14.7)	482 (12.3)	292 (7.4)	3,924 100.0
6	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้าไม่เกิน 1 เม็ด ให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการบำบัด	1,581 (40.3)	1,224 (31.2)	475 (12.1)	331 (8.4)	313 (8.0)	3,924 100.0

ส่วนที่ 3 การบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

ตอนที่ 3.1 สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน จำนวน 1,752,020 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 3.2 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกเป็นดื่ม น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา จำนวน 1,078,424 คน ความชุกร้อยละ 2.0 สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน จำนวน 925,851 คน ความชุกร้อยละ 1.7 คราฟท์เบียร์ไทย จำนวน 88,232 คน ความชุกร้อยละ 0.2 และไวน์ไทย จำนวน 56,592 คน ความชุกร้อยละ 0.1

(รายละเอียดตามตารางที่ 50 - 66)

ตารางที่ 50 ประเมินการจำนวนผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ดื่ม	1,752,020	3.2
	ประเภทเครื่องดื่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 122)	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
	- น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา	1,078,424	2.0
	- สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน	925,851	1.7
	- คราฟท์เบียร์ไทย	88,232	0.2
	- ไวน์ไทย	56,592	0.1
2	ไม่ได้ดื่ม	53,420,368	96.8
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 51 ความถี่ในการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตเองตามบ้าน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน	0	0.0
2	5-6 วันต่อสัปดาห์	5	6.7
3	3-4 วันต่อสัปดาห์	3	4.0
4	1-2 วันต่อสัปดาห์	11	14.7
5	1-3 วันต่อเดือน	13	17.3
6	8-11 วัน/ปี	13	17.3
7	4-7 วัน/ปี	19	25.3
8	1-3 วัน/ปี	10	13.3
9	ไม่ระบุ	1	1.4
	รวม	75	100.0

ตารางที่ 52 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา”
ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาวะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	28	37.4	2.46
2	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	19	25.3	2.72
3	เป็ก (30 ซีซี)	7	9.3	2.64
4	แก้วทรงกระบอก/แก้วเบียร์สูง (285 ซีซี)	5	6.7	1.45
5	ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/เบียร์ 630 ซีซี)	5	6.7	1.16
6	กระป๋อง/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	4	5.3	2.75
7	แก้วไวน์/ขวดเอมร้อย (150 ซีซี)	3	4.0	2.00
8	เหยือก/ไหเล็ก/ขวดลิตร (1,000 ซีซี)	2	2.7	0.23
9	แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้วเหยือก (325 ซีซี)	1	1.3	0.50
10	ขวดใหญ่ (เหล้าสี 700 ซีซี)	1	1.3	2.00
รวม		75	100.0	

ตารางที่ 53 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตเองตามบ้าน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	31	41.4
2	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	23	30.7
3	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	10	13.3
4	ผลิตเอง	5	6.7
5	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	4	5.3
6	ร้านค้าปลีกเหล้า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	1.3
7	อื่นๆ	1	1.3
รวม		75	100.0

ตารางที่ 54 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	35	46.6
2	10 - 40 บาท	8	10.7
3	70 - 100 บาท	14	18.7
4	มากกว่า 100 บาท	18	24.0
รวม		75	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 250	
เฉลี่ย (บาท)		58.67	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		110.00	

ตารางที่ 55 ความถี่ในการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน	5	7.7
2	5-6 วันต่อสัปดาห์	1	1.5
3	3-4 วันต่อสัปดาห์	2	3.1
4	1-2 วันต่อสัปดาห์	8	12.3
5	1-3 วันต่อเดือน	22	33.8
6	8-11 วัน/ปี	10	15.4
7	4-7 วัน/ปี	8	12.3
8	1-3 วัน/ปี	9	13.9
รวม		65	100.0

ตารางที่ 56 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตเองตามบ้าน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาวะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	เป๊ก (30 ซีซี)	23	35.4	2.66
2	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	20	30.8	0.34
3	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโรว์ลติน (200 ซีซี)	9	13.8	1.58
4	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	5	7.7	4.11
5	กระป๋อง/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	2	3.1	1.00
6	ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/เบียร์ 630 ซีซี)	6	9.2	0.29
รวม		65	100.0	

ตารางที่ 57 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	35	53.8
2	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	12	18.5
3	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	10	15.4
4	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	3	4.6
5	ร้านค้าปลีกเหล่า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	3	4.6
6	ร้านขายส่งเหล่า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	2	3.1
รวม		65	100.0

ตารางที่ 58 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตเองตามบ้าน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	12	18.5
2	10 - 50 บาท	27	41.5
3	60 - 100 บาท	23	35.4
4	มากกว่า 100 บาท	3	4.6
รวม		65	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 200	
เฉลี่ย (บาท)		55.85	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		68.49	

ตารางที่ 59 ความถี่ในการดื่ม “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	16.7
2	1-2 วันต่อสัปดาห์	2	33.3
3	1-3 วันต่อเดือน	2	33.3
4	8-11 วัน/ปี	1	16.7
รวม		6	100.0

ตารางที่ 60 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	3	49.9	0.58
2	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	1	16.7	0.50
3	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	1	16.7	1.00
4	แก้วทรงกระบอก/แก้วเบียร์สูง (285 ซีซี)	1	16.7	1.50
รวม		6	100.0	

ตารางที่ 61 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	3	50.0
2	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	3	50.0
รวม		6	100.0

ตารางที่ 62 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	30 บาท	1	16.7
2	50 บาท	1	16.7
3	70 บาท	1	16.7
4	100 บาท	3	50.0
รวม		6	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		30 - 100	
เฉลี่ย (บาท)		75	

ตารางที่ 63 ความถี่ในการตีตม “ไวน้ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ใช้ตม)

ลำดับ	ความถี่ในการตีตม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	25.0
2	1-3 วันต่อเดือน	1	25.0
3	1-3 วัน/ปี	2	50.0
รวม		4	100.0

ตารางที่ 64 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการตีตม “ไวน้ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ใช้ตม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ตีตม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	2	50.0	1.00
2	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	1	25.0	0.75
3	ขวดใหญ่ (ไวน์/เหล้าสี 750 ซีซี)	1	25.0	1.00
รวม		4	100.0	

ตารางที่ 65 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “ไวน้ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ใช้ตม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	2	50.0
2	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	1	25.0
3	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	25.0
รวม		4	100.0

ตารางที่ 66 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “ไวน้ไทย” ที่ผลิตเองตามบ้าน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่ใช้ตม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ตมฟรี)	2	50.0
2	95 บาท	1	25.0
3	200 บาท	1	25.0
รวม		4	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 200	
เฉลี่ย (บาท)		73.75	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		147.50	

ตอนที่ 3.2 สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน จำนวน 544,199 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 1.0 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกเป็นผู้ดื่มสุราขาว/สุรากลั่นชุมชน จำนวน 418,002 คน ความชุกร้อยละ 0.8 น้ำขาว/สาโท/กระแช่หว่าก/น้ำตาลเมา จำนวน 83,854 ความชุกร้อยละ 0.2 คราฟท์เบียร์ไทย จำนวน 43,357 คน ความชุกร้อยละ 0.1 และไวน์ไทย จำนวน 41,054 คน ความชุกร้อยละ 0.1

(รายละเอียดตามตารางที่ 67 - 83)

ตารางที่ 67 ประเมินการจำนวนผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ดื่ม	544,199	1.0
	ประเภทเครื่องดื่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 38)	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
	- สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน	418,002	0.8
	- น้ำขาว/สาโท/กระแช่หว่าก/น้ำตาลเมา	83,854	0.2
	- คราฟท์เบียร์ไทย	43,357	0.1
	- ไวน์ไทย	41,054	0.1
2	ไม่ได้ดื่ม	54,628,189	99.0
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 68 ความถี่ในการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน	1	3.5
2	5-6 วันต่อสัปดาห์	3	10.3
3	3-4 วันต่อสัปดาห์	4	13.8
4	1-2 วันต่อสัปดาห์	6	20.7
5	1-3 วันต่อเดือน	7	24.1
6	8-11 วัน/ปี	4	13.8
7	4-7 วัน/ปี	2	6.9
8	1-3 วัน/ปี	2	6.9
	รวม	29	100.0

ตารางที่ 69 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาวะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	เป๊ก (30 ซีซี)	8	27.7	1.67
2	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	7	24.2	1.59
3	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	6	20.7	0.75
4	แก้วไวน์/ขวดเอมรี่ (150 ซีซี)	5	17.2	0.88
5	แก้วทรงกระบอก/แก้วเปียร์สูง (285 ซีซี)	1	3.4	3.00
6	แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้วเหยือก (325 ซีซี)	1	3.4	2.00
7	ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/เปียร์ 630 ซีซี)	1	3.4	0.25
รวม		29	100.0	

ตารางที่ 70 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	14	48.4
2	ร้านค้าปลีกเล็ก (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	6	20.7
3	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	3	10.3
4	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	2	6.9
5	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	2	6.9
6	โรงแรม/ที่พัก ตามชายแดน	1	3.4
7	ร้านขายส่งเหล้า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	3.4
รวม		29	100.0

ตารางที่ 71 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	4	13.8
2	10 - 50 บาท	13	44.9
3	60 - 100 บาท	5	17.2
4	มากกว่า 100 บาท	7	24.1
รวม		29	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 550	
เฉลี่ย (บาท)		86.03	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		99.80	

ตารางที่ 72 ความถี่ในการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	16.7
2	1-3 วันต่อเดือน	2	33.3
3	8-11 วัน/ปี	2	33.3
4	4-7 วัน/ปี	1	16.7
รวม		6	100.0

ตารางที่ 73 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	4	66.6	2.29
2	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	1	16.7	1.00
3	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	1	16.7	0.75
รวม		6	100.0	

ตารางที่ 74 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “น้ำขาว/สาโท/กระแหวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตจากโรงงาน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	3	50.0
2	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	2	33.3
3	ผลิตเอง	1	16.7
รวม		6	100.0

ตารางที่ 75 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “น้ำขาว/สาโท/กระแหวาก/น้ำตาลเมา” ที่ผลิตจากโรงงาน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	4	66.6
2	70 บาท	1	16.7
3	80 บาท	1	16.7
รวม		6	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 80	
เฉลี่ย (บาท)		25.00	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		75.00	

ตารางที่ 76 ความถี่ในการดื่ม “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	1-2 วันต่อสัปดาห์	1	33.3
2	1-3 วันต่อเดือน	2	66.7
รวม		3	100.0

ตารางที่ 77 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	1	33.3	0.34
2	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	1	33.3	0.34
3	กระป๋อง/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	1	33.3	1.00
รวม		3	99.9	

ตารางที่ 78 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	3	100.0
	รวม	3	100.0

ตารางที่ 79 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “คราฟท์เบียร์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	20 บาท	1	33.3
2	45 บาท	1	33.3
3	100 บาท	1	33.3
	รวม	3	99.9
	ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)	20 - 100	
	เฉลี่ย (บาท)	55.00	

ตารางที่ 80 ความถี่ในการดื่ม “ไวน์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	1-3 วันต่อเดือน	1	33.3
2	1-3 วัน/ปี	2	66.7
	รวม	3	100.0

ตารางที่ 81 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “ไวน์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	2	66.7	2.25
2	แก้วไวน์/ขวดเอมร้อย (150 ซีซี)	1	33.3	1.00
	รวม	3	100.0	

ตารางที่ 82 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “ไวน์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	2	66.7
2	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	1	33.3
	รวม	3	100.0

ตารางที่ 83 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “ไวน์ไทย” ที่ผลิตจากโรงงาน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	1	33.3
2	80 บาท	1	33.3
3	100 บาท	1	33.3
รวม		3	99.9
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 100	
เฉลี่ย (บาท)		60.00	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		90.00	

ตอนที่ 3.3 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling)

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling) จำนวน 471,353 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 0.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกเป็นดื่มสุราต่างประเทศ จำนวน 301,265 คน ความชุกร้อยละ 0.55 สุราในประเทศ จำนวน 98,135 คน ความชุกร้อยละ 0.18 สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ จำนวน 58,136 คน ความชุกร้อยละ 0.11 และอื่นๆ อีกจำนวน 113,701 คน ความชุกร้อยละ 0.21

(รายละเอียดตามตารางที่ 84 - 96)

ตารางที่ 84 ประมาณการจำนวนผู้ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling)
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ต้ม	471,353	0.9
	ประเภทเครื่องต้ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 33)	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
	- สุราสีต่างประเทศ	301,265	0.55
	- สุราสีในประเทศ	98,135	0.18
	- สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ	58,136	0.11
	- เหล้าบ๊วย	13,943	0.03
	- เบียร์ไทย	14,596	0.03
	- เบียร์ต่างประเทศ	13,939	0.03
	- อุ กระแช่ สาโท หวาก	14,596	0.03
	- วอดก้า/จิน	15,845	0.03
	- สาเก	13,278	0.02
	- โชจู	13,752	0.02
	- ไวน์ไทย	13,752	0.02
2	ไม่ได้ต้ม	54,701,035	99.1
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 85 ความถี่ในการต้ม “สุราสีต่างประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยต้ม)

ลำดับ	ความถี่ในการต้ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	4.8
2	1-3 วันต่อเดือน	9	42.9
3	8-11 วัน/ปี	4	19.0
4	4-7 วัน/ปี	3	14.3
5	1-3 วัน/ปี	4	19.0
	รวม	21	100.0

ตารางที่ 86 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราสีต่างประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วทรงกระบอก/แก้วเปียร์สูง (285 ซีซี)	8	38.0	0.73
2	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	6	28.5	1.87
3	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	3	14.3	2.50
4	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	1	4.8	0.29
5	แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้วเหยือก (325 ซีซี)	1	4.8	3.00
6	กระป๋อง/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	1	4.8	2.00
7	ขวดใหญ่ (เหล้าสี 700 ซีซี)	1	4.8	0.15
รวม		21	100.0	

ตารางที่ 87 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราสีต่างประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	6	28.6
2	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	6	28.6
3	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	4	19.0
4	ร้านค้าฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน	3	14.2
5	ร้านดิวตี้ฟรี (Duty free)	1	4.8
6	ร้านค้าปลีกเหล้า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	4.8
รวม		21	100.0

ตารางที่ 88 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราสีต่างประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	5	23.8
2	150 - 600 บาท	2	9.5
3	650 - 800 บาท	9	42.9
4	900 - 1,000 บาท	5	23.8
รวม		21	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 1,000	
เฉลี่ย (บาท)		571.43	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		750.00	

ตารางที่ 89 ความถี่ในการดื่ม “สุราสีในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	14.3
2	1-2 วันต่อสัปดาห์	3	42.8
3	1-3 วันต่อเดือน	2	28.6
4	1-3 วัน/ปี	1	14.3
รวม		7	100.0

ตารางที่ 90 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราสีในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	3	42.8	1.16
2	แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้วเหยือก (325 ซีซี)	2	28.6	0.23
3	เป๊ก (30 ซีซี)	1	14.3	3.00
4	แก้วทรงกระบอก/แก้วเปียร์สูง (285 ซีซี)	1	14.3	3.00
รวม		7	100.0	

ตารางที่ 91 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราสีในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
(เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	4	57.1
2	ร้านค้าฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน	1	14.3
3	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	14.3
4	ร้านค้าปลีกเหล้า (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	1	14.3
รวม		7	100.0

ตารางที่ 92 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราสีในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	10 – 150 บาท	3	42.9
2	1,000 – 1,300 บาท	4	57.1
รวม		7	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		10 – 1,300	
เฉลี่ย (บาท)		717.14	

ตารางที่ 93 ความถี่ในการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	25.0
2	1-3 วันต่อเดือน	1	25.0
3	8-11 วัน/ปี	1	25.0
4	4-7 วัน/ปี	1	25.0
รวม		4	100.0

ตารางที่ 94 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมทั่วไป/แก้วไวลิติน (200 ซีซี)	3	75.0	2.30
2	เป๊ก (30 ซีซี)	1	25.0	1.00
รวม		4	100.0	

ตารางที่ 95 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	2	50.0
2	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	1	25.0
3	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	1	25.0
รวม		4	100.0

ตารางที่ 96 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ” ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	1	25.0
2	200 บาท	1	25.0
3	800 บาท	1	25.0
4	1,000 บาท	1	25.0
รวม		4	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 1,000	
เฉลี่ย (บาท)		500.00	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		666.67	

ตอนที่ 3.4 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน จำนวน 499,182 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 0.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกเป็นดื่มสุราสีต่างประเทศ จำนวน 415,240 คน ความชุกร้อยละ 0.75 ไวน์ต่างประเทศ จำนวน 41,927 คน ความชุกร้อยละ 0.08 สุราสีในประเทศ จำนวน 28,083 คน ความชุกร้อยละ 0.05 เหล้าบ๊วย จำนวน 26,755 คน ความชุกร้อยละ 0.05 และอื่นๆ อีกจำนวน 69,357 คน ความชุกร้อยละ 0.13

(รายละเอียดตามตารางที่ 97 - 105)

ตารางที่ 97 ประมาณการจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อใน Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ดื่ม	499,182	0.9
	ประเภทเครื่องดื่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 35)	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
	- สุราสีต่างประเทศ	415,240	0.75
	- ไวน์ต่างประเทศ	41,927	0.08
	- สุราสีในประเทศ	28,083	0.05
	- เหล้าบ๊วย	26,755	0.05
	- เบียร์ต่างประเทศ	14,678	0.03
	- น้ำผลไม้ผสมแอลกอฮอล์/RTD	13,943	0.03
	- แชมเปญ	13,943	0.03
	- โขจู	13,486	0.02
	- วอดก้า/จิน	13,307	0.02
2	ไม่ได้ดื่ม	54,673,206	99.1
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 98 ความถี่ในการดื่ม “สุราสีต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน	1	3.4
2	1-3 วันต่อเดือน	8	27.6
3	8-11 วัน/ปี	7	24.1
4	4-7 วัน/ปี	8	27.6
5	1-3 วัน/ปี	5	17.3
	รวม	29	100.0

ตารางที่ 99 ภาชนะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้า
 ริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาชนะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วกลมสั้น/ทรงกระบอกสั้น (235 ซีซี)	11	37.9	1.57
2	แก้วทรงกระบอก/แก้วเปียร์สูง (285 ซีซี)	7	24.1	1.46
3	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	6	20.7	4.88
4	ขวดใหญ่ (ไวน์/เหล้าสี 750 ซีซี)	3	10.4	0.34
5	แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้วเหยือก (325 ซีซี)	2	6.9	1.38
รวม		29	100.0	

ตารางที่ 100 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านดิวตี้ฟรี (Duty free)	14	48.4
2	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	9	31.0
3	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	5	17.2
4	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	1	3.4
รวม		29	100.0

ตารางที่ 101 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สุราต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริม
 ชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	1	3.4
2	300 - 375 บาท	5	17.2
3	700 - 1,000 บาท	16	55.2
4	มากกว่า 1,000 บาท	7	24.2
รวม		29	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 2,400	
เฉลี่ย (บาท)		878.79	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		910.18	

ตารางที่ 102 ความถี่ในการดื่ม “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	8-11 วัน/ปี	1	33.3
2	1-3 วัน/ปี	2	66.7
รวม		3	100.0

ตารางที่ 103 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้า
ริมชายแดน ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาวะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	3	100.0	1.67
รวม		3	100.0	

ตารางที่ 104 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน	1	33.3
2	ร้านดิวตี้ฟรี (Duty free)	1	33.3
3	ฝากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหิ้ว)	1	33.3
รวม		3	99.9

ตารางที่ 105 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “ไวน์ต่างประเทศ” ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน
ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	400 บาท	1	33.3
2	900 บาท	1	33.3
3	2,400 บาท	1	33.3
รวม		3	99.9
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		400 - 2,400	
เฉลี่ย (บาท)		1,233.33	

ตอนที่ 3.5 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อมาเป็นถังแกลลอน ซื้อมาใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อมาเป็นถังแกลลอน ซื้อมาใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร จำนวน 101,285 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 0.2 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยจำแนกเป็นดื่มสาเก จำนวน 43,927 คน ความชุกร้อยละ 0.08 สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ จำนวน 28,083 คน ความชุกร้อยละ 0.05 และอุ กระแช่ สาโท หวาก จำนวน 29,275 คน ความชุกร้อยละ 0.05

(รายละเอียดตามตารางที่ 106 – 110)

ตารางที่ 106 ประเมินการจำนวนผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อมาเป็นถังแกลลอน ซื้อมาใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อมาเป็นถัง	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	ดื่ม	101,285	0.2
	ประเภทเครื่องดื่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 7)	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
	- สาเก	43,927	0.08
	- สุราขาว/สุรากลั่นในประเทศ	28,083	0.05
	- อุ กระแช่ สาโท หวาก	29,275	0.05
2	ไม่ได้ดื่ม	55,071,103	99.8
	รวม	55,172,388	100.0

ตารางที่ 107 ความถี่ในการดื่ม “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อมาเป็นถังแกลลอน ซื้อมาใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่ในการดื่ม	จำนวน	ร้อยละ
1	3-4 วันต่อสัปดาห์	1	33.3
2	1-3 วันต่อเดือน	1	33.3
3	8-11 วัน/ปี	1	33.3
	รวม	3	99.9

ตารางที่ 108 ภาวะและปริมาณเฉลี่ยต่อวันของการดื่ม “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติก ขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ภาวะที่ใช้ดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ยต่อวัน (หน่วย)
1	แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	2	66.7	0.23
2	แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวลติน (200 ซีซี)	1	33.3	0.15
	รวม	3	100.0	

ตารางที่ 109 สถานที่ซื้อ/ได้รับ “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	สถานที่ซื้อ/ได้รับ	จำนวน	ร้อยละ
1	ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)	2	66.7
2	ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้	1	33.3
	รวม	3	100.0

ตารางที่ 110 ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง “สาเก” ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท (ดื่มฟรี)	1	33.3
2	20 บาท	1	33.3
3	50 บาท	1	33.3
	รวม	3	99.9
	ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 50
	เฉลี่ย (บาท)		23.00
	เฉลี่ยเฉพาะกรณีจ่ายเอง (บาท)		35.00

ตอนที่ 3.6 แอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำร้อน ยาสมุนไพร)

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้ดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำร้อน ยาสมุนไพร) จำนวน 1,169,850 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 2.1 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ในกลุ่มนี้ร้อยละ 36.1 ดื่มเป็นประจำอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

(รายละเอียดตามตารางที่ 111 – 112)

ตารางที่ 111 ประเมินการจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำร้อน ยาสมุนไพร) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	เคยดื่ม	1,169,850	2.1
2	ไม่เคยดื่ม	54,002,538	97.9
รวม		55,172,388	100.0

ตารางที่ 112 ความถี่ในการดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำร้อน ยาสมุนไพร) ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยดื่ม)

ลำดับ	ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
1	ทุกวัน (7 วันต่อสัปดาห์)	3	3.6
2	เกือบทุกวัน 5-6 วันต่อสัปดาห์	6	7.2
3	วันเว้นวัน 3-4 วันต่อสัปดาห์	10	12.0
4	ทุกสัปดาห์ 1-2 วันต่อสัปดาห์	11	13.3
5	ทุกเดือน 1-3 วันต่อเดือน	16	19.2
6	นานๆ ครั้ง 8-11 วัน/ปี	13	15.7
7	นานๆ ครั้ง 4-7 วัน/ปี	13	15.7
8	นานๆ ครั้ง 1-3 วัน/ปี	11	13.3
รวม		83	100.0

ตอนที่ 3.7 ค่าใช้จ่ายต่อเดือนในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อสุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน (Home produced alcohol) เฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่ายหรือจ่ายด้วยตนเอง จำแนกเป็นเครื่องดื่มในระบบ เฉลี่ย 146.96 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 202.84 บาท สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ จำแนกเป็นเครื่องดื่มในระบบ เฉลี่ย 737.43 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 190.96 บาท เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น แบบลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free เฉลี่ย 531.29 บาท และแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาธาตุน้ำยาสตรี) เฉลี่ย 150.00 บาท

(รายละเอียดตามตารางที่ 113 – 116)

ตารางที่ 113 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อสุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน (Home produced alcohol) (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	ค่าใช้จ่าย	ในระบบ		นอกระบบ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท	2,079	98.9	2,007	95.4
2	1 – 100 บาท	13	0.6	41	2.0
3	101 – 500 บาท	10	0.5	52	2.5
4	มากกว่า 500 บาท	0	0.0	2	0.1
รวม		2,102	100.0	2,102	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 - 500		0 - 600	
เฉลี่ย (บาท)		1.61		9.17	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่าย (บาท)		146.96		202.84	

ตารางที่ 114 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อเครื่องตีมแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี
ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	ค่าใช้จ่าย	ในระบบ		นอกระบบ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท	37	1.8	2,057	97.8
2	1 – 100 บาท	439	20.9	18	0.9
3	101 – 200 บาท	297	14.1	12	0.6
4	201 – 500 บาท	498	23.7	14	0.7
5	501 – 1,000 บาท	387	18.4	1	0.0
6	มากกว่า 1,000 บาท	444	21.1	0	0.0
รวม		2,102	100.0	2,102	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 – 12,000		0 - 700	
เฉลี่ย (บาท)		724.44		4.09	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่าย (บาท)		737.43		190.96	

ตารางที่ 115 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อเครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น แบบลักลอบ/
หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท	2,054	97.7
2	1 – 500 บาท	28	1.3
3	มากกว่า 500 บาท	20	1.0
รวม		2,102	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 – 1,600	
เฉลี่ย (บาท)		12.13	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่าย (บาท)		531.29	

ตารางที่ 116 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ (อาทิ ยาราคู ยาสตรี) (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
1	0 บาท	2,030	96.5
2	1 – 100 บาท	35	1.7
3	มากกว่า 100 บาท	37	1.8
รวม		2,102	100.0
ต่ำสุด - สูงสุด (บาท)		0 – 600	
เฉลี่ย (บาท)		5.14	
เฉลี่ยเฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่าย (บาท)		150.00	

ตอนที่ 3.8 ประเด็นสำคัญอื่นๆ

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเมินการพบว่า มีผู้เคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี จำนวน 2,709,754 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 4.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป

เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มาซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีบ่อยครั้งที่สุด ได้แก่ ได้มาฟรี/มีคนให้ (ร้อยละ 43.9) ซื้อมาจากร้านขายของชำ (ร้อยละ 40.2) และร้านค้าริมชายแดน (ร้อยละ 16.9) ส่วนเหตุผลสำคัญที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ได้แก่ ราคาถูก (ร้อยละ 57.7) รสชาติดี (ร้อยละ 43.4) เมื่อดื่กรึแรง (ร้อยละ 42.3) มีคนซื้อให้ (ร้อยละ 38.6) และหาซื้อง่าย อยู่ในพื้นที่ (ร้อยละ 36.5)

เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบร้อยละ 9.7 ระบุมีแหล่งซื้อขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี/สุราเถื่อน/สุราปลอม แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน ร้อยละ 8.5 ระบุมีแหล่งผลิต สุรากลั่นชุมชน/โรงกลั่นสุราที่ไม่ได้ขออนุญาตผลิต แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน และพบร้อยละ 1.1 ระบุมีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือน เฉพาะผู้ที่มีการผลิต ประเภทเครื่องดื่มที่ผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 95.7 คือน้ำข้าว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลมา ปริมาณเฉลี่ย 28.86 ลิตร/ปี ในกลุ่มที่ผลิตนี้ พบร้อยละ 43.5 นำไปขายด้วย (เฉลี่ย 50.50% จากที่ผลิตทั้งหมด) ซึ่งผู้ผลิตทุกรายไม่ได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต

(รายละเอียดตามตารางที่ 117 – 125)

ตารางที่ 117 ประเมินการจำนวนผู้เคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา

ลำดับ	การเคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี	ค่าประมาณการ	ร้อยละ
1	เคยได้/ซื้อ	2,709,754	4.9
2	ไม่เคยได้/ซื้อ	52,462,634	95.1
รวม		55,172,388	100.0

ตารางที่ 118 สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มาซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีบ่อยครั้งที่สุด

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (n = 189)

ลำดับ	สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มา	จำนวน	ร้อยละ
1	ได้มาฟรี/มีคนให้	83	43.9
2	ซื้อจากร้านขายของชำ	76	40.2
3	ร้านค้าริมชายแดน	32	16.9
4	ร้าน Duty free	18	9.5
5	ร้านขายเหล้า/ขายส่งเหล้า	17	9.0
6	ผลิต/ทำเอง	10	5.3
7	โรงงาน/แหล่งผลิต	2	1.1
8	อื่นๆ อาทิ ฝากเพื่อนซื้อ ฝากหิ้ว โรงแรมใกล้ชายแดน	22	11.6

ตารางที่ 119 เหตุผลที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี (เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n = 189)

ลำดับ	เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
1	ราคาถูก	109	57.7
2	รสชาติดี	82	43.4
3	เมา ดึกรึแรง	80	42.3
4	มีคนซื้อให้	73	38.6
5	หาซื้อง่าย อยู่ในพื้นที่	69	36.5
6	ไปเที่ยวต้องการซื้อของนอก	23	12.2
7	ซื้อเป็นของฝาก	21	11.1
8	บรรจุภัณฑ์สวย/ฉลากสวย	11	5.8
9	สำหรับงานเลี้ยงรับรอง	8	4.2
10	เป็นของสะสม	4	2.1
11	มีบริการส่งถึงบ้าน	2	1.1
12	ของแถมดี	2	1.1

ตารางที่ 120 การมีแหล่งซื้อขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี/สุราเถื่อน/สุราปลอม แถวที่พักอาศัย/
ที่ทำงาน (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	แหล่งซื้อขาย	จำนวน	ร้อยละ
1	มี	204	9.7
2	ไม่มี	1,898	90.3
รวม		2,102	100.0

ตารางที่ 121 การมีแหล่งผลิต สุรากลั่นชุมชน/ โรงกลั่นสุราที่ไม่ได้ขออนุญาตผลิต แลวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน
(เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	แหล่งผลิต	จำนวน	ร้อยละ
1	มี	178	8.5
2	ไม่มี	1,924	91.5
รวม		2,102	100.0

ตารางที่ 122 การผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา)

ลำดับ	การผลิต	จำนวน	ร้อยละ
1	มี	23	1.1
2	ไม่มี	2,079	98.9
รวม		2,102	100.0

ตารางที่ 123 ประเภทเครื่องดื่มที่ผลิตเพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
(n = 23)

ลำดับ	ประเภทเครื่องดื่ม	จำนวน	ร้อยละ	ปริมาณเฉลี่ย (ลิตร/ปี)
1	น้ำขาว/สาโท/กระแช่หวาก/น้ำตาลเมา	22	95.7	28.86
2	สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน	3	13.0	20.00
3	คราฟท์เบียร์ไทย	1	4.3	10.00

ตารางที่ 124 การขายเครื่องดื่มที่ผลิตเพื่อดื่มเองในครัวเรือน (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต)

ลำดับ	การขาย	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้ขาย	13	56.5
2	ขาย (เฉลี่ย 50.50% จากที่ผลิตทั้งหมด)	10	43.5
รวม		23	100.0

ตารางที่ 125 การขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต (เฉพาะผู้ที่มีการผลิต)

ลำดับ	การขาย	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ได้ขออนุญาต	23	100.0
2	ขออนุญาต	0	0.0
รวม		23	100.0

บทที่ 4

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ และนโยบายควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย ดำเนินการภายใต้วัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อสำรวจพฤติกรรมการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยรวมถึงเครื่องตีมนอกระบบภาษี ความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ความคิดเห็นต่อนโยบาย และประสบการณ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป ประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงสำรวจด้วยการสุ่มตัวอย่างจาก 12 จังหวัดทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 7 - 21 มีนาคม พ.ศ. 2568 จำนวน 3,924 ตัวอย่าง ผลการศึกษาสรุปสาระสำคัญดังนี้

บทสรุป

1. ข้อมูลการบริโภคเครื่องตีมแอลกอฮอล์

การประมาณการพบว่ามีผู้ที่ตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา จำนวน 29,731,034 คน คิดเป็นความชุกร้อยละ 53.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เฉพาะกลุ่มที่ตีม พบว่าเป็นนักตีมประจำจำนวน 12,552,704 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 และเป็นผู้ที่เคยตีมหนัก จำนวน 16,956,168 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ตีมหนักเป็นประจำ 2,552,606 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 ผลสำรวจอายุที่เริ่มตีม สำหรับผู้ที่เคยตีมในชีวิตที่ผ่านมา พบว่าเริ่มตีมอายุเฉลี่ย 20 ปี

2. ข้อมูลความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์

ผลสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับโรคหรือผลกระทบที่มีสาเหตุเกิดจากการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ พบว่า 5 อันดับแรกที่กล่าวถึง ได้แก่ อุบัติเหตุทางถนน โรคตับ มะเร็งตับ การทะเลาะวิวาท และบาดเจ็บ หกล้ม เดินชน จากสูญเสียการควบคุมร่างกาย กว่าครึ่งร้อยละ 58.5 คิดว่าผู้ชายตีมเหล้าเบียร์ได้ เฉลี่ย 6 แก้วต่อวัน ร้อยละ 47.7 คิดว่าผู้หญิงตีมได้ เฉลี่ย 3 แก้วต่อวัน และร้อยละ 3.5 คิดว่าผู้หญิงตั้งครรรภ์ตีมได้ เฉลี่ย 1 แก้วต่อวัน อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเห็นด้วยว่าการตีมหนักมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพ และการตีมเป็นประจำเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง ในทางกลับกันมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยว่าการตีมวันละนิด ไม่เกิน 1 แก้ว เป็นประจำ มีประโยชน์ต่อร่างกาย รวมถึงยาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ

ตัวอย่างเกือบ 2 ใน 3 หรือร้อยละ 63.8 เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยแหล่งที่ได้รับข้อมูลมากที่สุดคือ โซเชียลมีเดีย (เช่น YouTube, TikTok, Facebook) รองลงมาคือป้ายประกาศหรือโฆษณาในที่สาธารณะ ส่วนใหญ่เห็นว่าข้อมูลที่ได้รับเข้าใจได้ค่อนข้างง่ายถึงง่ายมาก

ตัวอย่างกว่าครึ่งร้อยละ 56.2 เคยได้ยิน “สายด่วนเลิกเหล้า” รายละเอียดที่จดจำได้ประการสำคัญ ได้แก่ เบอร์โทรสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยคือหมายเลข 1413 สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการค่าปรึกษาและช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน และสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยสามารถโทรได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม พบส่วนน้อยที่ทราบว่า การบำบัดและฟื้นฟูผู้ติดเหล้าจากโรงพยาบาลรัฐ ไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมถึงขาดองค์ความรู้ และไม่ปลอดภัย

3. ข้อมูลนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.5 ทราบว่าประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่มีเพียงร้อยละ 26.8 ที่ทราบว่าขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ร้อยละ 56.7 ทราบอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ร้อยละ 22.5 ทราบเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กว่าครึ่งทราบว่าวันพระใหญ่ (ยกเว้นวันออกพรรษา) เป็นวันห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนวันออกพรรษา พบร้อยละ 46.1 ที่เข้าใจถูกต้อง ร้อยละ 29.3 ทราบระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่

ตัวอย่างส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 70 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับมาตรการในเชิงการควบคุมเข้มงวด โดยเฉพาะการคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ สถานีรถไฟ และบนรถไฟ การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ การเพิ่มขนาดของป้ายฉลากคำเตือนให้ครอบคลุมพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เวลาอื่น นอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น. การคงมาตรการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางออนไลน์ และการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ แม้ว่าจะสามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้ ในขณะที่มาตรการในเชิงผ่อนปรน อย่างการอนุญาตให้มีการผลิตเหล้า/เบียร์ในครัวเรือนเพื่อการบริโภคส่วนตัว พบว่าตัวอย่างกว่าร้อยละ 70 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วย

ประเด็นการเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จำหน่ายแอลกอฮอล์ให้คนเมา พบความคิดเห็นก้ำกึ่ง เฉพาะผู้ที่มีแนวโน้มเห็นด้วย ลักษณะการเอาผิดที่ระบุไว้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.7 คือจ่ายค่าปรับ รองลงมา ร้อยละ 23.2 ปิดร้านชั่วคราว ประเด็นป้ายฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบร้อยละ 35.8 เห็นว่าควรปรากฏเฉพาะข้อความ รองลงมา ร้อยละ 26.1 คิดว่าควรปรากฏข้อความ พร้อมภาพประกอบ และใกล้เคียงกันร้อยละ 25.2 คิดว่าควรปรากฏข้อความ พร้อมกราฟฟิคประกอบ

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เฉพาะผู้ที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบเพียงร้อยละ 3.1 ที่ถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนก่อนซื้อทุกครั้ง และพบร้อยละ 24.6 เคยซื้อในเวลาที่ห้ามขาย เฉพาะผู้ที่ขับรถ ร้อยละ 20.9 เคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับขี่ โดยมีร้อยละ 16.8 เคยขับขี่ยานพาหนะหลังการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 60.4 ดื่มมาประมาณ 1 – 2 หน่วยมาตรฐาน (เฉลี่ย 2.63 หน่วย) ทั้งนี้ในกลุ่มที่เคยขับรถหลังการดื่ม ร้อยละ 18.8 เคยถูกตรวจแอลกอฮอล์ในครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับด้วย ร้อยละ 1.8 เคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาสุรา เฉพาะผู้ที่มีปัญหาติดสุรา พบร้อยละ 6.3 มีความต้องการการบำบัดการติด

สุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ ประเด็นสำคัญต่อมา ร้อยละ 40.7 เคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์ ร้อยละ 59.3 เคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่นที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์ และร้อยละ 31.3 เคยพบเห็นอินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์

4. ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ตัวอย่างร้อยละ 78.7 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย กว่าร้อยละ 64 มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย การเปิดบ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย และการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย ตัวอย่างร้อยละ 71.5 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับการกำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้า ไม่เกิน 1 เม็ด ให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการรักษา และร้อยละ 65.5 มีแนวโน้มเห็นด้วยกับการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด

5. การบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประมาณการพบว่า มีผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตเองตามบ้าน จำนวน 1,752,020 คน ความชุกร้อยละ 3.2 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป มีผู้ดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน ที่ผลิตจากโรงงาน จำนวน 544,199 คน ความชุกร้อยละ 1.0 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling) จำนวน 471,353 คน ความชุกร้อยละ 0.9 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้าริมชายแดน จำนวน 499,182 คน ความชุกร้อยละ 0.9 มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่เสียภาษี ซื้อเป็นถังแกลลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร จำนวน 101,285 คน ความชุกร้อยละ 0.2 และมีผู้ดื่มแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เปียร์ (อาทิ ยาธาตุ ยาสตรี) จำนวน 1,169,850 คน ความชุกร้อยละ 2.1

เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในการซื้อสุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน เฉพาะกรณีมีค่าใช้จ่ายหรือจ่ายด้วยตนเอง จำแนกเป็นเครื่องดื่มในระบบ เฉลี่ย 146.96 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 202.84 บาท สำหรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ จำแนกเป็นเครื่องดื่มในระบบ เฉลี่ย 737.43 บาท และนอกระบบ เฉลี่ย 190.96 บาท เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น แบบลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free เฉลี่ย 531.29 บาท และแอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เปียร์ (อาทิ ยาธาตุ ยาสตรี) เฉลี่ย 150.00 บาท

ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประมาณการพบว่า มีผู้เคยได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี จำนวน 2,709,754 คน ความชุกร้อยละ 4.9 ของประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป เฉพาะผู้ที่เคยได้/ซื้อ สถานที่ซื้อหรือวิธีการได้มา ได้แก่ ได้มาฟรี/มีคนให้ ซื้อจากร้านขายของชำ และร้านค้าริมชายแดน ส่วนเหตุผลสำคัญที่ซื้อนอกระบบภาษี ได้แก่ ราคาถูก รสชาติดี เม้า ดึงกรแรง มีคนซื้อให้ และหาซื้อง่าย อยู่ในพื้นที่

เฉพาะผู้ที่ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบร้อยละ 9.7 ระบุมีแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีแถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน ร้อยละ 8.5 ระบุมีแหล่งผลิตแถวที่พักอาศัย/ที่ทำงาน และพบร้อยละ 1.1 ระบุมีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือน เฉพาะผู้ที่มีการผลิต ประเภทเครื่องดื่มที่ผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 95.7 คือน้ำชา/กาแฟ/กระแฉะหวาน/น้ำตาลเมา ปริมาณเฉลี่ย 28.86 ลิตร/ปี โดยร้อยละ 43.5 นำไปขายด้วย (เฉลี่ย 50.50% จากที่ผลิตทั้งหมด) ซึ่งทุกรายไม่ได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีความรับรู้ถึงโรคที่มีสาเหตุเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะโรคมะเร็ง (ยกเว้นมะเร็งตับที่เป็นที่รับรู้โดยทั่วไป) ทั้งนี้รวมถึงมะเร็งเต้านม (ในผู้หญิง) ที่เป็นประเด็นที่ สสส. เคยรณรงค์ไว้ในปีที่ผ่านมาที่ถูกระบุถึงเพียงร้อยละ 6.3

ประการต่อมา พบว่าคนไทยส่วนหนึ่งยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดื่มในปริมาณที่ปลอดภัย แม้กระทั่งในผู้หญิงตั้งครรภ์ที่พบความคิดเห็นว่าดื่มเพียงวันละสักแก้วก็คงไม่เป็นไร ซึ่งจะเป็นอันตรายมากขึ้นหากผู้ที่คิดเช่นนั้นเป็นคนเดียวกับผู้ที่เห็นว่ายาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ดื่มได้อย่างปลอดภัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการดื่มกับความรู้เกี่ยวกับการดื่มที่ปลอดภัย พบว่าผู้ที่ดื่มอยู่ในปัจจุบัน มีสัดส่วนที่เห็นว่าในแต่ละวัน ผู้ชาย ผู้หญิง รวมถึงผู้หญิงตั้งครรภ์ สามารถดื่มเหล้า-เบียร์ได้ (ไม่ว่าจะปริมาณเท่าใดก็ตาม) สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยดื่มหรือเลิกดื่มแล้ว นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการดื่มกับทัศนคติ ยังพบว่า ผู้ที่ไม่เคยดื่มหรือเลิกดื่มแล้ว มีสัดส่วนที่เห็นว่าการดื่มหนักมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพ และการดื่มเป็นประจำเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง สูงกว่าผู้ที่ดื่มอยู่ในปัจจุบัน ในทางตรงข้าม ผู้ที่ดื่มอยู่ในปัจจุบัน ก็มีสัดส่วนที่เห็นว่าการดื่มวันละนิด ไม่เกิน 1 แก้ว เป็นประจำ มีประโยชน์ต่อร่างกาย และยาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยดื่มหรือเลิกดื่มแล้ว สองชุดข้อมูลดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นว่าความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มอย่างชัดเจน

2. ผลสำรวจพบสัดส่วนไม่น้อยที่ไม่ทราบว่าเป็นประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอดคล้องกับผลสำรวจเนื้อหาสำคัญของพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ไม่เป็นที่รับรู้มากนัก แม้จะประกาศใช้มาแล้ว 17 ปี โดยเฉพาะเรื่องเวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ ที่ทราบไม่ถึงร้อยละ 30 และยังพบว่าประเด็นวันออกพรรษาเป็นวันห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ทราบไม่ถึงครึ่ง แม้กระทั่งประเด็นอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ยังทราบเกินกว่าครึ่งมาเล็กน้อยเท่านั้น

อย่างไรก็ดี ในเชิงนโยบายตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มเห็นด้วยกับมาตรการในเชิงการควบคุมเข้มงวด พร้อมกับมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับมาตรการในเชิงผ่อนปรน จึงสนับสนุนให้คงมาตรการควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มากกว่าการจะให้มีการแก้ไข

ในด้านการบังคับใช้กฎหมาย ผลสำรวจแสดงให้เห็นชัดเจนว่าการบังคับใช้กฎหมายยังไม่สามารถทำได้เต็มที่ โดยเฉพาะการควบคุมอายุผู้ซื้อ การควบคุมเวลาจำหน่าย การควบคุมการตีมาแล้วขับ รวมถึงการควบคุมการโฆษณาในช่องทางออนไลน์

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะทั้งเรื่องบุหรี่ไฟฟ้า การพนัน และยาเสพติด สะท้อนว่าประชาชนต้องการให้มีการควบคุมเข้มงวดมากกว่าการผ่อนปรนหรือเปิดเสรี

4. การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี พบว่ามีการตีไม่มากนัก แต่ที่น่าพิจารณาคือ การได้มา ตามที่พบว่า ได้มาฟรี/มีคนให้ มากที่สุด สะท้อนถึงค่านิยมการให้เหล่าเป็นของขวัญของฝากยังคงมีอยู่ และอีกประเด็นที่ควรพิจารณาคือ การบังคับใช้กฎหมาย ตามที่พบว่ามีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อตีเองในครัวเรือน แต่กลับพบว่ามีส่วนนำไปขายด้วย และทุกรายไม่ได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต

ข้อเสนอแนะ

1. การให้ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะผลกระทบจากการตีที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็งต่างๆ อันเป็นอันตรายถึงชีวิต ซึ่งจะช่วยสร้างความตระหนักรู้ ส่งผลต่อพฤติกรรมลดละเลิกการตีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ พร้อมกันนี้ ควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ว่าไม่มีการตีในปริมาณที่ปลอดภัย รวมถึงอันตรายจากยาตอง

2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการกระทำผิดจากความไม่รู้ โดยเฉพาะสาระสำคัญในส่วนการควบคุมการบริโภค ได้แก่ เวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ วันห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนอายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ พร้อมกับสร้างกลไกการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดการทำงานอย่างจริงจัง เช่น การสนับสนุนให้มีคณะทำงานควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่ การสนับสนุนเครือข่ายภาคประชาสังคมในการเฝ้าระวัง การบูรณาการหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายกับเครือข่ายภาคประชาสังคม ตลอดจนการกำหนดตัวชี้วัดและประเมินผลในการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าประชาชนสนับสนุนการควบคุมที่เข้มงวดมากกว่าการผ่อนปรน โดยรวมถึงประเด็นที่รัฐบาลกำลังมีแนวคิดที่จะแก้ไข ได้แก่ การอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ณ สถานีรถไฟ และบนรถไฟ การยกเลิกการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ การยกเลิกการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เวลาอื่นนอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น. (ขายได้ 24 ชั่วโมง) การอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางออนไลน์ และการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเครือข่ายอัตโนมัติ จึงควรนำผลการสำรวจนี้สื่อสารไปยังรัฐบาล เพื่อให้ทราบถึงเสียงของประชาชน ให้การกำหนดนโยบายสาธารณะสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

4. นอกจากเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษาครั้งนี้ยังพบความคิดเห็นต่อประเด็น สาธารณะสำคัญที่ควรสื่อสารไปยังรัฐบาล เพื่อให้ทราบว่าประชาชนไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้การพนัน ออนไลน์ถูกกฎหมาย รวมถึงการเปิดบ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย และการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย นอกจากนี้ ยังไม่เห็นด้วยกับการอนุญาตให้บุหรี่ไฟฟ้าถูกกฎหมาย ในขณะที่ต้องการให้มีการควบคุมยาเสพติด อย่างเข้มงวด เช่น กำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้าที่จะสันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการรักษาบำบัดนั้นต้องมี ไม่เกิน 1 เม็ด และยังสนับสนุนการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด

5. การรณรงค์สร้างค่านิยมไม่ให้เหล้าเป็นของขวัญของฝาก ยังมีความสำคัญที่ควรดำเนินการต่อไป โดยรวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ที่อาจหิ้วมาจากต่างประเทศ หรือตามร้านค้า Duty-free

บรรณานุกรม

- เกษสุวรรณค์ ไหมโบริาณ และคณะ. (2562). ความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับสุรากับพฤติกรรมการดื่มสุราของ นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. *วารสารอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ชุมชน*, 4(2), 12-21.
- ธัชนันท์ โกมลไพศาล. (2562). การประเมินต้นทุนผลกระทบทางสังคมจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยประจำปี พ.ศ. 2560. <http://cas.or.th/cas/wp-content/uploads/2019/07/81.61-A1-0020-การประเมินต้นทุนผลกระทบทางสังคม-ปี-2560.pdf>
- ฝนทิศา โคตรนาลา และคณะ. (2561). ความรอบรู้ทางสุขภาพกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ และการสาธารณสุขชุมชน*, 1(2), 147-163.
- ศิริวรรณ พิมพ์จันทร์ และคณะ. (2567). ประสิทธิภาพโปรแกรมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงหน้าใหม่ต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารสาธารณสุขมูลฐาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)*, 39(1), 12-23.
- สาวิตรี อึ้งนางค์กรชัย และคณะ. (2562). *ข้อเท็จจริงและตัวเลขเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. 2559-2561*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพัฒนาการพิมพ์
- อัญชญา ณ ระนอง. (2551). การบริโภคแอลกอฮอล์กับความยากจน. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 48(3), 89-124.
- Cochran, W. G. (1963). *Sampling Techniques* (2nd ed.). New Jersey, NJ: John Wiley & Sons.
- World Health Organization. (2014). *Global status report on alcohol and health 2014*. Geneva, Switzerland: World Health Organization.
- World Health Organization. (2018). *Global status report on road safety 2018*. Geneva: World Health Organization.

ภาคผนวก

การศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

และนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนไทย

ผลการศึกษาในครั้งนี้จะถูกนำเสนอโดยภาพรวม ไม่ระบุตัวตนผู้ตอบ ข้อมูลส่วนบุคคลของท่านจะถูกปกปิดและใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ท่านสามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลทั้งหมดหรือบางข้อ และออกจากการสัมภาษณ์เมื่อใดก็ได้ กรณีผู้ที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ให้เป็นอำนาจของผู้ปกครองที่จะปฏิเสธหรืออนุญาตให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศกำเนิด 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส 1) โสด 2) สมรสและมีบุตร.....คน 3) สมรสแต่ไม่มีบุตร 4) หม้าย/ หย่า/ แยกกันอยู่
4. ศาสนา 1) พุทธ 2) คริสต์ 3) อิสลาม 4) อื่นๆ ระบุ .....
5. ระดับการศึกษาสามัญสูงสุด 1) ไม่เคยเรียน 2) ประถมศึกษาหรือน้อยกว่า (1-6 ปี)
 3) มัธยมศึกษาตอนต้น (1-3 ปี) 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (1-3 ปี) 5) ปวส./อนุปริญญา (1-3 ปี)
 6)ปริญญาตรีและสูงกว่า (4-6 ปี) 7) อื่นๆ อาทิ เปรียญ ระบุ.....
6. อาชีพประจำที่มีรายได้หลัก
 1) ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ 2) พนักงานบริษัทเอกชน 3) ผู้ใช้แรงงาน/ รับจ้างทั่วไป
 4) ค้าขายรายย่อย/ บริการรายย่อย 5) ธุรกิจส่วนตัว/ ผู้ประกอบการ 6) เกษียณอายุ/ พ่อบ้าน/ แม่บ้าน
 7) เกษตรกร/ ประมง 8) วิชาชีพอิสระ อาทิ ทนายความ สถาปนิก 9) อาชีพอิสระ อาทิ ไรเดอร์ ขายของออนไลน์
 10) นักเรียน/ นักศึกษา 11)ว่างงาน (ไม่ต้องการหางานใหม่) 12) ตกงาน (ต้องการหางานใหม่)
 13) อื่นๆ ระบุ .....
7. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน
 1) ไม่เกิน 5,000 บาท 2) 5,001 - 10,000 บาท 3) 10,001 - 20,000 บาท
 4) 20,001 - 30,000 บาท 5) 30,001 - 40,000 บาท 6) 40,001 - 50,000 บาท 7) มากกว่า 50,000 บาท
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน และจำนวนคนดื่มแอลกอฮอล์ในครัวเรือนในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (รวมตนเองด้วย) .....คน

ส่วนที่ 2: ข้อมูลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ท่านเคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือไม่
 1) ไม่เคยดื่มเลยในชีวิตนี้ (ข้ามไปส่วนที่ 3) 2) เคยดื่ม แต่ไม่ได้ดื่มในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา (ทำต่อข้อ 2)
 3) ดื่ม ใน 12 เดือนที่ผ่านมา → ความถี่ของการดื่ม
 1) ทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์) 2) เกือบทุกวัน (5-6 วัน/สัปดาห์) 3) วันเว้นวัน (3-4 วัน/สัปดาห์)
 4) ทุกสัปดาห์ (1-2 วัน/สัปดาห์) 5) ทุกเดือน (1-3 วัน/เดือน) 6) นานๆ ครั้ง (8-11 วัน/ปี)
 7) นานๆ ครั้ง (4-7 วัน/ปี) 8) นานๆ ครั้ง (1-3 วัน/ปี)
2. ท่านเริ่มดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ตั้งแต่อายุเท่าไร .....
3. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยดื่มหนักหรือดื่มปริมาณมากในครั้งเดียวหรือไม่
(เกณฑ์การพิจารณา “ดื่มมาก/ดื่มหนัก” คือ ในแต่ละครั้งดื่มเบียร์มากกว่า 2.5 ขวดใหญ่ หรือ 5 กระป๋อง, ดื่มเหล้าขาวมากกว่าครึ่งขวดเล็ก, ดื่มเหล้าสีที่ผสมแล้วตั้งแต่ 5 แก้วขึ้นไป, ดื่มไวน์คูลเลอร์มากกว่า 6 ขวด, ดื่มเหล้าปั่นเกือบทั้งเหยือก)
 1) ไม่เคยดื่มหนัก 2) ทุกวัน (7 วัน/สัปดาห์) 3) เกือบทุกวัน (5-6 วัน/สัปดาห์)
 4) วันเว้นวัน (3-4 วัน/สัปดาห์) 5) ทุกสัปดาห์ (1-2 วัน/สัปดาห์) 6) ทุกเดือน (1-3 วัน/เดือน)
 7) นานๆ ครั้ง (8-11 วัน/ปี) 8) นานๆ ครั้ง (4-7 วัน/ปี) 9) นานๆ ครั้ง (1-3 วัน/ปี)

ส่วนที่ 3. ข้อมูลความรู้ด้านสุขภาพในประเด็นเกี่ยวกับเครื่องตีมแอลกอฮอล์

1. การตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์เป็นสาเหตุให้เกิดโรคหรือผลกระทบอะไรได้บ้าง

(ให้ผู้ตอบเอยออกมาเอง พนักงานลงรหัสตามการคำตอบ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ กรณีตอบมะเร็ง ให้สอบถามว่ามะเร็งที่อวัยวะใดบ้าง และไม่ว่าจะตอบอะไร ให้พนักงานสอบถามต่อว่ายังเป็นสาเหตุให้เกิดโรคหรือผลกระทบอย่างไร อื่นๆได้อีกบ้าง)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22 ระบุ.....

2. ในความคิดของคุณ ผู้ชายควรตีมเหล้า-เบียร์ไม่เกินกี่แก้วต่อวัน

- [ ] 1) ควรตีมไม่เกิน..... แก้ว [ ] 2) ไม่ควรตีมเลย [ ] 3) ไม่แน่ใจ [ ] 4) ไม่ตอบ

3. ในความคิดของคุณ ผู้หญิงควรตีมเหล้า-เบียร์ไม่เกินกี่แก้วต่อวัน

- [ ] 1) ควรตีมไม่เกิน..... แก้ว [ ] 2) ไม่ควรตีมเลย [ ] 3) ไม่แน่ใจ [ ] 4) ไม่ตอบ

4. ในความคิดของคุณ ผู้หญิงตั้งครรภ์ควรตีมเหล้า-เบียร์ไม่เกินกี่แก้วต่อวัน

- [ ] 1) ควรตีมไม่เกิน..... แก้ว [ ] 2) ไม่ควรตีมเลย [ ] 3) ไม่แน่ใจ [ ] 4) ไม่ตอบ

5. ความคิดเห็นต่อการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น				
	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น
1) การตีมหนักมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพ					
2) การตีมเป็นประจำเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็ง					
3) การตีมวันละนิด ไม่เกิน 1 แก้ว เป็นประจำ มีประโยชน์ต่อร่างกาย					
4) ยาต้องมีประโยชน์ต่อสุขภาพ					

6. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือไม่

- [ ] 1) เคยได้รับข้อมูล [ ] 2) ไม่เคยได้รับข้อมูล (ข้ามไปตอบข้อ 8) [ ] 3) ไม่ตอบ (ข้ามไปตอบข้อ 8)

7a. หากเคย ท่านได้รับข้อมูลจากแหล่งใดบ้าง

(ให้ผู้ตอบเอยออกมาเอง พนักงานลงรหัสตามการคำตอบ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1	2	3	4	5	6	7	8	9 ระบุ	10
---	---	---	---	---	---	---	---	--------------	----

7b. หากเคย ท่านมองว่าโดยทั่วไปแล้วข้อมูลดังกล่าวเข้าใจได้ง่าย-ยากเพียงใด

- [ ] 1) ง่ายมาก [ ] 2) ค่อนข้างง่าย [ ] 3) ค่อนข้างยาก [ ] 4) ยากมาก [ ] 5) ไม่แน่ใจ [ ] 6) ไม่ตอบ

8. ท่านเคยได้ยินเกี่ยวกับ “สายด่วนเลิกเหล้า” หรือไม่

- [ ] 1) เคยได้ยิน [ ] 2) ไม่เคยได้ยิน (ข้ามไปตอบข้อ 9)

8a. หากเคยได้ยิน ขอรบกวนท่านเล่ารายละเอียดเกี่ยวข้องกับสายด่วนเลิกเหล้าทั้งหมดเท่าที่ท่านจำได้

(ให้ผู้ตอบเอยออกมาเอง พนักงานลงรหัสตามการคำตอบที่ตรงกับข้อความมากที่สุด โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1	2	3	4	5	6 ระบุ	7	8
---	---	---	---	---	--------------	---	---

9. ในปัจจุบัน ผู้ที่มีปัญหาจากการตีมแอลกอฮอล์ (ติดเหล้า) หากต้องไปบำบัดและฟื้นฟูจากโรงพยาบาลรัฐ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือไม่

- [ ] 1) เสียค่าใช้จ่าย [ ] 2) ไม่เสียค่าใช้จ่าย [ ] 3) ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ [ ] 4) ไม่ตอบ

10a. ปัจจุบันยาต้อง เป็นสิ่งผิดกฎหมาย หรือไม่?

- 1) ผิดกฎหมาย
- 2) ไม่ผิดกฎหมาย
- 3) ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ
- 4) ไม่ตอบ

10b. ปัจจุบันยาต้อง เป็นสิ่งที่สามารถบริโภคได้โดยปลอดภัย หรือไม่?

- 1) ปลอดภัย
- 2) ไม่ปลอดภัย
- 3) ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ
- 4) ไม่ตอบ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลนโยบายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.1 ส่วนการรับรู้

1. ท่านทราบหรือไม่ว่า ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1) ทราบ 2) ไม่ทราบ

2. ท่านทราบหรือไม่ว่าขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการเสนอปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

- 1) ทราบ
- 2) ไม่ทราบ

3. อายุขั้นต่ำที่กฎหมายอนุญาตให้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้คือกี่ปี ระบุ ..... ปี ไม่ทราบ

4. เวลาที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ในวันที่อนุญาตให้ขายแอลกอฮอล์)

- คือช่วง ..... และ ช่วง ..... ไม่ทราบ

5. วันใดบ้าง ที่กฎหมายห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (สำหรับสถานที่ต่างๆ ไปที่ไม่มีประกาศยกเว้น)

(ให้ผู้ตอบเอยออกมาเอง พนักงานลงรหัสตามการคำตอบ โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1	2	3	4	5	6	7 ระบุ	8	9
---	---	---	---	---	---	--------------	---	---

6. ระดับแอลกอฮอล์ในเลือดที่อนุญาตสำหรับผู้ขับขี่ ต้องไม่เกินเท่าใด ระบุ ..... มก.% ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ ไม่ตอบ

4.2 ส่วนความคิดเห็น

1. หากมีคนมาไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านจำหน่าย หรือเข้าไปนั่งดื่ม โดยร้านยังคงขายให้แม้เห็นอยู่ว่ามีอาการเมึนเมาอยู่แล้ว จากนั้นคนเมึนเมาออกจากร้านไปก่อเหตุหรือเกิดอุบัติเหตุ สร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สิน หรือร่างกายผู้อื่น ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ควรเอาผิดร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นด้วย

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

➔ เฉพาะผู้ตอบเห็นด้วย/ค่อนข้างเห็นด้วย เอาผิดลักษณะใด (ให้ผู้ตอบเอยออกมาเอง พนักงานลงรหัสตามการคำตอบ เพียงข้อเดียว)

1	2	3	4	5	6 ระบุ	7	8
---	---	---	---	---	--------------	---	---

ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่

2. ควรห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านเครื่องขายอัตโนมัติ แม้ว่าจะสามารถยืนยันตัวตนผู้ซื้อได้

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

3. ควรเอาผิด อินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง ที่รีวิวหรือเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่ได้รับค่าจ้างจากรูทิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

4. ควรเอาผิด อินฟลูฯ ดารา นักร้อง คนดัง ที่รีวิวหรือเชิญชวนให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้จะไม่ได้รับค่าจ้างใดๆ จากรูทิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

5. ควรห้ามการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกิจกรรมกีฬาและดนตรี

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

6. ควรห้ามการให้ทุนอุปถัมภ์หรือสนับสนุนทางการเงินสำหรับกิจกรรมกีฬาและดนตรี

- 1) เห็นด้วย
- 2) ค่อนข้างเห็นด้วย
- 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย
- 4) ไม่เห็นด้วย
- 5) ไม่มีความเห็น

7. ผลวิจัยพบว่า หากขึ้นราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ การบริโภคแอลกอฮอล์จะลดลง ดังนั้นจึงควรขึ้นราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการตีมของประชาชน
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
8. ควรขึ้นราคาเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ให้เป็นไปตามค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
9. ควรอนุญาตให้มีการผลิตเหล้า/เบียร์ในครัวเรือนเพื่อการบริโภคส่วนตัว
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
10. ประเทศไทยมีคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ สมาชิกประกอบด้วยตัวแทนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการเสนอให้ตัวแทนธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์เข้ามามีส่วนร่วมเป็นสมาชิกคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ด้วย ซึ่งภาคประชาสังคม (มูลนิธิต่างๆ) ก็ออกมาคัดค้าน โดยอ้างว่าธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์ อาจต้องการเอื้อผลประโยชน์ให้ตนเอง มากกว่าออกนโยบายเพื่อประโยชน์ของประชาชน ขอถามว่า ท่านเห็นด้วยกับการที่ตัวแทนธุรกิจเครื่องตีมแอลกอฮอล์จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมแอลกอฮอล์หรือไม่?
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
11. ควรคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ (มาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา เข้าพรรษา และออกพรรษา)
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
12. ควรคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์เวลาอื่น นอกเหนือเวลา 11.00 – 14.00 น. และ 17.00 – 24.00 น.
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
13. ควรคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ทางออนไลน์
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
14. ควรอนุญาตให้โรงแรม และสถานบริการขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ได้ตามกฎหมายของตนเอง ทำให้โรงแรมขายได้ 24 ชั่วโมง ส่วนสถานบริการ ขายได้ตามเวลาที่เปิดได้ เช่น หากสถานบริการนั้นอยู่ในพื้นที่ที่เปิดได้ถึงตี 4 ก็ขายเหล้า-เบียร์ได้ถึงตี 4
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
15. ควรคงมาตรการห้ามขายเครื่องตีมแอลกอฮอล์ ณ สถานีรถไฟ และบนรถไฟ
- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น
16. ความคิดเห็นต่อป้ายฉลากคำเตือน
- 16.1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเพิ่มขนาดของป้ายฉลากคำเตือนให้ครอบคลุมพื้นที่มากกว่าครึ่งหนึ่งของภาชนะบรรจุเครื่องตีมแอลกอฮอล์

- [ ] 1) เห็นด้วย [ ] 2) ค่อนข้างเห็นด้วย [ ] 3) ไม่ค่อยเห็นด้วย [ ] 4) ไม่เห็นด้วย [ ] 5) ไม่มีความเห็น

16.2 ท่านคิดว่า ป้ายฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์เครื่องตีผมแอลกอฮอล์ ควรเป็นลักษณะใด

<p style="text-align: center;">ดื่มสุรา ทำร้ายตนเอง ทำลายลูก และครอบครัว</p> <p>การจำหน่ายเครื่องตีผมแอลกอฮอล์แก่บุคคล ซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีโทษจำคุกและปรับ เครื่องตีผมแอลกอฮอล์ก่อให้เกิด โรคมะเร็งได้</p> <p>☐ 1) ปรากฏเฉพาะข้อความ</p> <p>☐ 4) ไม่แน่ใจ</p>	<p style="text-align: center;">ดื่มสุรา ทำร้ายตัวเอง ทำลาย ลูกและครอบครัว</p> <p>การจำหน่ายเครื่องตีผมแอลกอฮอล์แก่บุคคล ซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีโทษจำคุกและปรับ เครื่องตีผมแอลกอฮอล์ก่อให้เกิด โรคมะเร็งได้</p> <p>☐ 2) ปรากฏข้อความ พร้อมภาพประกอบ</p> <p>☐ 5) ไม่ตอบ</p>	<p style="text-align: center;">ดื่มสุรา ทำร้ายตนเอง ทำลาย ลูกและครอบครัว</p> <p>การจำหน่ายเครื่องตีผมแอลกอฮอล์แก่บุคคล ซึ่งมีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีโทษจำคุกและปรับ เครื่องตีผมแอลกอฮอล์ก่อให้เกิด โรคมะเร็งได้</p> <p>☐ 3) ปรากฏข้อความ พร้อมกราฟฟิกประกอบ</p>
--	--	--

4.3 ส่วนการบังคับใช้ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านมีประสบการณ์ต่อไปนี้หรือไม่

ประสบการณ์	ใช่	ไม่ใช่	
1) ท่านถูกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของก่อนซื้อเครื่องตีผมแอลกอฮอล์ทุกครั้งหรือไม่			☐ ไม่ได้ซื้อเครื่องตีผมฯ
2) ท่านเคยซื้อเครื่องตีผมแอลกอฮอล์ในเวลาที่ห้ามขายหรือไม่ (เวลาห้ามขายคือ 14:01 - 16:59 น. และ 00:01 - 10:59 น.)			☐ ไม่ได้ซื้อเครื่องตีผมฯ
3) ท่านเคยถูกสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ขณะขับรถจักรยานยนต์			☐ ไม่ได้ขับรถ
3.1 เฉพาะที่ขับรถ ท่านเคยขับขี่ยานพาหนะหลังการดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่			
3.2 หากเคยตาม 3.1 ครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับ ปริมาณแอลกอฮอล์ที่ดื่มก็หน่วย มาตรฐาน ..... หน่วย (1 หน่วยเท่ากับ เบียร์ 1 กระป๋องเล็ก หรือ 1 ขวดเล็ก / เหล้าสี 2 ฝา / เหล้าขาว 1 เป๊ก / ไวน์ 100 มล. 1 แก้ว)			
3.3 หากเคยตาม 3.1 ในครั้งสุดท้ายที่ดื่มแล้วขับ เคยถูกตรวจแอลกอฮอล์หรือไม่			
4) ท่านเคยได้รับการคัดกรองผู้มีปัญหาจากสุรา			
5) ท่านเคยต้องการการบำบัดการติดสุรา แต่เข้าไม่ถึงบริการ			☐ ไม่มีปัญหาติดสุรา
6) ท่านเคยพบเห็นการโฆษณาเครื่องตีผมแอลกอฮอล์โดยตรงในช่องทางออนไลน์			
7) ท่านเคยพบเห็นการโฆษณาสินค้าอื่น อาทิ น้ำดื่ม โซดา ที่ใช้ตราสินค้าเดียวกันกับ เครื่องตีผมแอลกอฮอล์ในช่องทางออนไลน์			
8) ท่านเคยพบเห็นอินฟลูเอนเซอร์ นักร้อง คนดัง รีวิวเครื่องตีผมแอลกอฮอล์ในช่องทาง ออนไลน์			

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อประเด็นสาธารณะที่น่าสนใจ

ท่านคิดเห็นอย่างไรต่อประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นสาธารณะ	เห็นด้วย	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่มีความเห็น
1) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการแก้กฎหมายให้การพนันถูกกฎหมาย					
2) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการเปิดบ่อนคาสิโนถูกกฎหมาย					
3) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการอนุญาตให้การพนันออนไลน์ถูกกฎหมาย					
4) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการนำกัญชากลับเข้ามาอยู่ในบัญชียาเสพติด					
5) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้ผู้ครอบครองยาบ้าไม่เกิน 1 เม็ด ให้สันนิษฐานว่ามีไว้เพื่อเสพ ต้องเข้ารับการบำบัด					
6) ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการอนุญาตให้บุหรี่ปริไฟฟ้าถูกกฎหมาย					

เฉพาะผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมาโปรดทำแบบสอบถามต่อเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

แบบสำรวจการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี พ.ศ.2568

(เฉพาะผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา) -> เช็คำตอบจากแบบสอบถามเรื่องแรก ส่วนที่ 2 ข้อ 1

1	ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ประเภทเครื่องดื่มสุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน คราฟต์เบียร์ หรือเครื่องดื่มฯ <u>ที่ไม่ได้เสียภาษี</u> ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง เรียงลำดับประเภทที่ดื่มบ่อยครั้ง 3 ลำดับแรก โดยเรียงจากมากไปน้อย (การดื่มบ่อยครั้ง ไม่ได้หมายถึงการดื่มปริมาณมาก)				
1.1	สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน เบียร์ ที่ผลิตเองตามบ้าน (Home produced alcohol) ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง ( ) ไม่ได้ดื่ม (ข้ามไปข้อ 1.2)				
ลำดับที่ 1					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 2					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 3					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

1.2	สุรากลั่นชุมชน เหล้าเถื่อน เบียร์ ที่ผลิตจากโรงงานไม่ได้เสียภาษีหรือไม่ได้ติดอากรแสตมป์ ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง ( ) ไม่ได้ดื่ม (ข้ามไปข้อ 2.1)				
ลำดับที่ 1					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 2					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 3					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

2	ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ยาตอง น้ำตาลเมา ฯลฯ (ลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free) ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง เรียงลำดับประเภทที่ดื่มบ่อยครั้ง 3 ลำดับแรก โดยเรียงจากมากไปน้อย (การดื่มบ่อยครั้ง ไม่ได้หมายถึงการดื่มปริมาณมาก)				
2.1	เครื่องดื่มลักลอบ/หลบหนีภาษี (Smuggling) ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง ( ) ไม่ได้ดื่ม (ข้ามไปข้อ 2.2)				
ลำดับที่ 1					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับ แต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 2					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับ แต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 3					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับ แต่ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

2.2	เครื่องดื่มที่ซื้อในร้านค้า Duty-free / ร้านค้า ตลาดริมชายแดนที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง ( ) ไม่ได้ดื่ม (ข้ามไปข้อ 3)				
ลำดับที่ 1					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะ ที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละ ประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 2					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะ ที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละ ประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อ ครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	
ลำดับที่ 3					
ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะ ที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ละ ประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อ ครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

3 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา เครื่องดื่มที่ไม่ได้เสียภาษี (illegal production) ผลิตหรือลักลอบจำหน่ายในเชิงธุรกิจอย่างผิดกฎหมาย เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ เช่น **ซื้อเป็นถังแกลอน ซื้อใส่ถุงพลาสติกขนาด 10 ลิตร** ที่ท่านดื่มมีอะไรบ้าง เรียงลำดับประเภทที่ดื่มบ่อยครั้ง 3 ลำดับแรก โดยเรียงจากมากไปน้อย (การดื่มบ่อยครั้ง ไม่ได้หมายถึงการดื่มปริมาณมาก)
( ) ไม่ได้ดื่ม (ข้ามไป 4)

ลำดับที่ 1

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

ลำดับที่ 2

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

ลำดับที่ 3

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ/ได้รับแต่ ละประเภท	ราคาต่อบรรจุภัณฑ์ที่ซื้อต่อครั้ง (บาทต่อบรรจุภัณฑ์)
☐	☐	☐	☐	☐	

4. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านดื่ม **แอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์** อาทิ ยาธาตุ น้ำหอม น้ำยาโกนหนวด ยาตรา พญานาค/ยาสตรีเพ็ญภาค (Surrogate alcohol) แต่นำมาใช้ดื่มแทนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1. ไม่เคยดื่ม (ข้ามไปข้อ 5)
 2. เคยดื่ม

1. ☐ ทุกวัน (7 วันต่อสัปดาห์)	2. ☐ เกือบทุกวัน 5-6 วันต่อสัปดาห์
3. ☐ วันเว้นวัน 3-4 วันต่อสัปดาห์	4. ☐ ทุกสัปดาห์ 1-2 วันต่อสัปดาห์
5. ☐ ทุกเดือน 1-3 วันต่อเดือน	6. ☐ นานๆ ครั้ง 8-11 วัน/ปี
7. ☐ นานๆ ครั้ง 4-7 วัน/ปี	8. ☐ นานๆ ครั้ง 1-3 วัน/ปี

5. ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา โดยเฉลี่ย ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของท่านต่อเดือนเป็นเท่าไร ถ้าไม่เคยซื้อเองเลยให้ใส่ “0 บาทต่อเดือน”		
	ในระบบภาษี (ถูกกฎหมาย)	นอกระบบภาษี (หนีภาษี)
5.1 สุรากลั่นชุมชน สุรา/เหล้าที่ผลิตเองตามบ้าน (Home produced alcohol)	..... บาทต่อเดือน	..... บาทต่อเดือน
5.2 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทต่างๆ เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ฯลฯ	..... บาทต่อเดือน	..... บาทต่อเดือน
5.3 เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น เช่น เบียร์ สุราขาว สุราสี ไวน์ สุราจีน วอดก้า ยาตอง น้ำตาล ฯลฯ (ลักลอบ/หลบหนีภาษี/ซื้อจากร้านค้า Duty free)		..... บาทต่อเดือน

<p>5.4 แอลกอฮอล์อื่นๆ ที่ไม่ได้ใช้สำหรับบริโภคในลักษณะเหล้า-เบียร์ อาทิ ยาธาตุ น้ำหอม น้ำยาโกนหนวด ยาตรา พญานาค/ยาสตรีเพ็ญภาค (Surrogate alcohol) แต่ นำมาใช้ดื่มแทนเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p>	<p>..... บาทต่อเดือน</p>	
--	--------------------------	--

<p>6 ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้/ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีจากที่ไหนบ่อยครั้งที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 0. ไม่เคยได้/ซื้อนอกระบบภาษี</p>	<p>☐ 1. ได้มาฟรี/มีคนให้ ☐ 3. ซื้อจากร้านขายของชำ ☐ 5. ร้าน Duty free ☐ 7. ร้านอาหารผับ/บาร์/สถานบันเทิง ☐ 9. ผลิต/ทำเอง</p>	<p>☐ 2. ซื้อออนไลน์ ☐ 4. ร้านขายเหล้า/ขายส่งเหล้า ☐ 6. ร้านค้าริมชายแดน ☐ 8. โรงงาน/แหล่งผลิต ☐ 10. อื่นระบุ.....</p>
<p>7 เหตุผลที่ทำให้เลือกซื้อ/ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนีภาษี เครื่องดื่มฯ ที่ซื้อข้ามชายแดนหรือจากประเทศอื่น หรือเครื่องดื่มฯ ที่ไม่ได้เสียภาษี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ 0. ไม่เคยได้/ซื้อนอกระบบภาษี</p>	<p>☐ 1. ราคาถูก ☐ 3. หาซื้อง่าย อยู่ในพื้นที่ ☐ 5. ซื้อเป็นของฝาก ☐ 7. เมก ดิกกรีแรง ☐ 9. มีบริการส่งถึงบ้าน ☐ 11. บรรจุกฎหมาย/ฉลากสวย ☐ 13. อื่น ระบุ .....</p>	<p>☐ 2. มีคนซื้อให้ ☐ 4. สำหรับงานเลี้ยงรับรอง ☐ 6. ไปเที่ยวต้องการซื้อของนอก ☐ 8. รสชาติดี ☐ 10. ของแถมดี ☐ 12. เป็นของสะสม</p>
<p>8 แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงานของท่านมี แหล่งซื้อขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี/สุราเถื่อน/สุราปลอม หรือไม่</p>	<p>☐ 1. ไม่มี ☐ 2. มี</p>	
<p>9 แถวที่พักอาศัย/ที่ทำงานของท่านมี แหล่งผลิต สุรากลั่นชุมชน/โรงกลั่นสุราที่ไม่ได้ขออนุญาตผลิต (เช่น โรงผลิตน้ำตาลเมา สุราเถื่อน เหล้าดองยา สาโท) หรือสุราปลอมหรือไม่</p>	<p>☐ 1. ไม่มี ☐ 2. มี</p>	
<p>10 ท่านหรือคนในครัวเรือนมีการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อดื่มเองในครัวเรือนหรือไม่</p>	<p>☐ 1. ไม่มี (จบการสัมภาษณ์) ☐ 2. มี (ถามต่อ 10.1 – 10.3)</p>	
<p>10.1 ผลิตเครื่องดื่มอะไรบ้าง และปริมาณอย่างน้อยแค่ไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p>	<p>☐ 1. คราฟท์เบียร์ไทย ..... ลิตรต่อปี ☐ 2. สุราขาว/สุรากลั่นชุมชน ..... ลิตรต่อปี ☐ 3. น้ำขาว/สาโท/กระแช่หัวาก/น้ำตาลเมา ..... ลิตรต่อปี ☐ 4. ไวน์ไทย ..... ลิตรต่อปี ☐ 5. อื่นๆ ระบุ ..... ลิตรต่อปี</p>	
<p>10.2 เครื่องดื่มที่ผลิตเองนั้นนำไปขายด้วยหรือไม่</p>	<p>☐ 1. ไม่ได้ขาย ☐ 2. ขาย คิดเป็น .....% จากที่ผลิตทั้งหมด</p>	
<p>10.3 ท่านได้ขอใบอนุญาตจากสรรพสามิต หรือไม่</p>	<p>☐ 1. ไม่ได้ขออนุญาต ☐ 2. ขออนุญาต</p>	

ขอขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

การ์ดคำตอบการศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพฯ

ส่วนที่ 3

ข้อ 1

- 1) มะเร็งช่องปาก
- 2) มะเร็งคอหอย
- 3) มะเร็งหลอดอาหาร
- 4) มะเร็งตับ
- 5) มะเร็งกล่องเสียง
- 6) มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก
- 7) มะเร็งเต้านม (ในผู้หญิง)
- 8) โรคมะเร็ง
- 9) โรคติดเชื้อ
- 10) โรคหัวใจ
- 11) ภาวะสมองเสื่อม
- 12) โรคทางเดินหายใจ
- 13) อันตรายต่อทารกในครรภ์
- 14) โรคกระเพาะอาหารอักเสบ
- 15) โรคไตวายเรื้อรัง
- 16) อาการทางจิต เช่น ซึมเศร้า
- 17) บาดเจ็บ หกล้ม เดินชน จากสูญเสียการควบคุมร่างกาย
- 18) อุบัติเหตุทางถนน
- 19) การทะเลาะวิวาท
- 20) เสียเงินทรัพย์สิน
- 21) ถูกล้วงละเมิดทางเพศ
- 22) อื่นๆ ระบุ.....

ข้อ 7a

- 1) ศูนย์สุขภาพ
- 2) ป้ายประกาศหรือโฆษณา
ในที่สาธารณะ
- 3) หนังสือพิมพ์
- 4) นิตยสาร
- 5) เพื่อน
- 6) คนในครอบครัว
- 7) อินเทอร์เน็ต / เว็บไซต์ต่างๆ
- 8) โซเชียลมีเดีย (เช่น YouTube, TikTok,
Facebook)
- 9) อื่นๆ
- 10) ไม่ตอบ / ไม่ระบุ

ข้อ 8a

- 1) เบอร์โทรสายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยคือ
หมายเลข 1413
- 2) สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการคำปรึกษาและ
ช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน
- 3) การโทรขอคำปรึกษาผ่านสายด่วนเลิกเหล้า
จะต้องเปิดเผยชื่อและข้อมูลส่วนตัวทุกครั้ง
- 4) สายด่วนเลิกเหล้าให้บริการคำปรึกษาเฉพาะสำหรับ
ผู้ที่ต้องการเลิกดื่มเท่านั้น ไม่รวมถึงครอบครัวหรือ
เพื่อน
- 5) สายด่วนเลิกเหล้าในประเทศไทยสามารถโทร
ได้ฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย
- 6) อื่นๆ
- 7) ไม่แน่ใจ
- 8) ไม่ตอบ

ส่วนที่ 4

4.1 ส่วนการรับรู้

ข้อ 5

- 1) วันมาฆบูชา
- 2) วันวิสาขบูชา
- 3) วันอาสาฬหบูชา
- 4) วันเข้าพรรษา
- 5) วันออกพรรษา
- 6) หลัง 6 โมงเย็นก่อนวันเลือกตั้งถึง 6 โมงเย็น
ของวันเลือกตั้ง
- 7) อื่นๆ
- 8) ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ
- 9) ไม่ตอบ

4.2 ส่วนความคิดเห็น

ข้อ 1

- 1) ชดเชยค่าเสียหาย (ความผิดทางแพ่ง)
- 2) ปิดร้านชั่วคราว (ความผิดทางปกครอง)
- 3) เพิกถอนใบอนุญาตจำหน่าย (ความผิดทาง
ปกครอง)
- 4) จ่ายค่าปรับ (ความผิดทางอาญา)
- 5) รับโทษจำคุก (ความผิดทางอาญา)
- 6) อื่นๆ
- 7) ไม่ทราบ / ไม่แน่ใจ
- 8) ไม่ตอบ

การคัดค้านการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี

คำชี้แจงโครงการ

การสำรวจข้อมูลพฤติกรรมและปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศ มีความสำคัญในการประมาณการณข้อมูลการบริโภคแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทย เพื่อใช้ในการคำนวณปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ต่อหัวประชากร (Alcohol consumption per capita) เนื่องจากปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ คุณภาพของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และรูปแบบการดื่มแอลกอฮอล์ มีผลกระทบต่อสุขภาพทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ดังนั้น จำนวนปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ที่ครบถ้วน เหตุจูงใจที่ทำให้ประชาชนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี ทั้งในมุมมองของผู้บริโภคและผู้ผลิต จะช่วยทำให้มีข้อมูลด้านระบาดวิทยาทางด้านการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษี อันเป็นประโยชน์ในการประเมินผลลัพธ์ทางสุขภาพได้แม่นยำขึ้น และนำไปสู่พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทยต่อไป

การสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุก ความถี่และปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นอกระบบภาษีในประเทศไทย

ข้อ 1.1 และ 1.2

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)
1) คราฟท์เบียร์ไทย	1) ทุกวัน	1) เป๊ก (30 ซีซี)	1) บันทึกปริมาณที่ดื่ม	1) ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน
2) สุราขาว/สุรากลั่น	2) 5-6 วันต่อสัปดาห์	2) แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย	ตามหน่วย/ภาชนะที่ใช้	2) ร้านดิวตี้ฟรี (Duty free)
ชุมชน	3) 3-4 วันต่อสัปดาห์	(150 ซีซี)	ดื่ม	3) ร้านค้าฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน
3) น้ำขาว/สาโท/กระ	4) 1-2 วันต่อสัปดาห์	3) แก้วกลมทั่วไป/แก้วโอวัล	(ทศนิยม 2 ตำแหน่ง)	4) ผากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ
แช่หาวก/น้ำตาล	5) 1-3 วันต่อเดือน	ดิน (200 ซีซี)	เช่น ดื่ม	4) (รับหิ้ว)
เมา	6) 8-11 วัน/ปี	4) แก้วกลมสั้น/	3 หน่วย บันทึก 3.00	5) โรงแรม/ที่พัก ตามชายแดน
4) ไวน์ไทย	7) 4-7 วัน/ปี	ทรงกระบอกสั้น(235ซีซี)	1 หน่วย บันทึก 1.00	6) ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด
	8) 1-3 วัน/ปี	5) แก้วทรงกระบอก/แก้ว	1½ หน่วย บันทึก 1.50	(ร้านที่ไม่เสียภาษี)
		เบียร์สูง (285 ซีซี)	¾ หน่วย บันทึก 0.75	7) ร้านค้าปลีกเหล้า (ร้านที่ไม่
		6) แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้ว	¼ หน่วย บันทึก 0.25	เสียภาษี)
		เหยือก (325 ซีซี)	1/3 หน่วย บันทึก 0.34	8) ร้านขายส่งเหล้า (ร้านที่ไม่
		7) ครอบง/ขวดเล็ก/แบน	1/5 หน่วย บันทึก 0.20	เสียภาษี)
		(330 ซีซี)		9) โรงกลั่นสุรา โรงต้มเหล้า
		8) ครอบงใหญ่ (500 ซีซี)	2) ถ้าดื่มด้วยกันหลายคน	10) ผลิตเอง
		9) ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/	บันทึกค่าเฉลี่ยปริมาณ	11) สั่งซื้อทางออนไลน์/โซเชียล
		เบียร์ 630 ซีซี)	ดื่มต่อคน เช่น ดื่ม	มีเดีย
		10) ขวดใหญ่ (เหล้าสี 700 ซี	ด้วยกัน 5 คน ดื่ม	12) อื่นๆ ระบุ.....
		ซี)	ทั้งหมด ¾ หน่วย =	13) ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้
		11) ขวดใหญ่ (ไวน์/เหล้าสี	0.75 หาร 5 = 0.15	
		750 ซีซี)	บันทึก 0.15	
		12) เหยือก/ไหเล็ก/ขวดลิตร		
		(1,000ซีซี)		

ข้อ 2.1 และ 2.2

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)
1) สุราสี ต่างประเทศ	1) ทุกวัน 2) 5-6 วันต่อสัปดาห์	1) เป๊ก (30 ซีซี) 2) แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	1) บันทึกรวมปริมาณที่ดื่ม ตามหน่วย/ภาชนะที่ใช้ ดื่ม (ทศนิยม 2 ตำแหน่ง) เช่น ดื่ม	1) ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน 2) ร้านดิวตี้ฟรี (Duty free) 3) ร้านค้าฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน
2) สุราสีในประเทศ	3) 3-4 วันต่อสัปดาห์	3) แก้วกลมทั่วไป/แก้วโอวัล ติน (200 ซีซี)	เช่น ดื่ม	4) ผากคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหัว)
3) สุราขาว/สุรา กลั่นในประเทศ	4) 1-2 วันต่อสัปดาห์ 5) 1-3 วันต่อเดือน	4) แก้วกลมสั้น/ ทรงกระบอกสั้น(235ซีซี)	3 หน่วย บันทึกรวม 3.00	5) โรงแรม/ที่พัก ตามชายแดน
4) สาเก	6) 8-11 วัน/ปี	5) แก้วทรงกระบอก/แก้ว เบียร์สูง (285 ซีซี)	1 หน่วย บันทึกรวม 1.00	6) ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)
5) เหล้าบ๊วย	7) 4-7 วัน/ปี	6) แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้ว เหยือก (325 ซีซี)	1½ หน่วย บันทึกรวม 1.50	7) ร้านค้าปลีกเหล้า (ร้านที่ไม่ เสียภาษี)
6) โซจู	8) 1-3 วัน/ปี	7) กระป๋อง/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	3/4 หน่วย บันทึกรวม 0.75	8) ร้านขายส่งเหล้า (ร้านที่ไม่เสีย ภาษี)
7) มัคกอลี		8) กระป๋องใหญ่ (500 ซีซี)	1/4 หน่วย บันทึกรวม 0.25	9) โรงกลั่นสุรา โรงต้มเหล้า
8) เบียร์ไทย		9) ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/ เบียร์ 630 ซีซี)	1/3 หน่วย บันทึกรวม 0.34	10) ผลิตเอง
9) เบียร์ต่างประเทศ		10) ขวดใหญ่ (เหล้าสี 700 ซี ซี)	1/5 หน่วย บันทึกรวม 0.20	11) สั่งซื้อทางออนไลน์/โซเชียล มีเดีย
10) คราฟท์เบียร์ ไทย		11) ขวดใหญ่ (ไวน์/เหล้าสี 750 ซีซี)	2) ถ้าดื่มด้วยกันหลายคน บันทึกรวมค่าเฉลี่ยปริมาณ ดื่มต่อคน เช่น ดื่ม ด้วยกัน 5 คน ดื่ม ทั้งหมด 3/4 หน่วย =	12) อื่นๆ ระบุ.....
11) คราฟท์เบียร์ ต่างประเทศ		12) เหยือก/ไหเล็ก/ขวดลิตร (1,000ซีซี)	0.75 ทาร 5 = 0.15 บันทึกรวม 0.15	13) ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้
12) อุ กระแช่ สาโท หาวาก				
13) ไวน์ต่างประเทศ				
14) ไวน์ไทย				
15) น้ำผลไม้ผสม แอลกอฮอล์/ RTD				
16) 0% ALC				
17) แชมเปญ				
18) วอดก้า/จิน				
19) สุราจีน				
20) Sparkling				

ข้อ 3

ประเภท	ความถี่	หน่วย/ภาชนะที่ใช้ดื่ม (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)	ปริมาณที่ดื่มต่อวัน	สถานที่ซื้อ (เป็นประจำหรือบ่อยที่สุด)
1) สุราสีในประเทศ	1) ทุกวัน	1) เบิก (30 ซีซี)	1) บันทึกรวมที่ดื่ม	1) ร้านค้า/ตลาดริมชายแดน
2) สุราขาว/สุรา กลั่นในประเทศ	2) 5-6 วันต่อสัปดาห์	2) แก้วไวน์/ขวดเอ็มร้อย (150 ซีซี)	ตามหน่วย/ภาชนะที่ใช้ ดื่ม	2) ร้านปลอดภาษี (Duty free)
3) สาเก	3) 3-4 วันต่อสัปดาห์	3) แก้วกลมทั่วไป/แก้วโวล ติน (200 ซีซี)	(ทัศนียม 2 ตำแหน่ง) เช่น ดื่ม	3) ร้านค้าต่างประเทศเพื่อนบ้าน
4) เหล้าบ๊วย	4) 1-2 วันต่อสัปดาห์	4) แก้วกลมสั้น/ ทรงกระบอกสั้น(235ซีซี)	3 หน่วย บันทึกรวม 3.00	4) ผักคนรู้จัก/ญาติ/เพื่อนซื้อ (รับหัว)
5) คราฟท์เบียร์ไทย	5) 1-3 วันต่อเดือน	5) แก้วทรงสูง/แก้ว เบียร์สูง (285 ซีซี)	1 หน่วย บันทึกรวม 1.00	5) โรงแรม/ที่พัก ตามชายแดน
6) อุ กระแช่ สาโท หวาน	6) 8-11 วัน/ปี	6) แก้วทรงสูงใบใหญ่/แก้ว เหยือก (325 ซีซี)	1½ หน่วย บันทึกรวม 1.50	6) ร้านขายของชำ/เบ็ดเตล็ด (ร้านที่ไม่เสียภาษี)
7) ไวน์ไทย	7) 4-7 วัน/ปี	7) กระจก/ขวดเล็ก/แบน (330 ซีซี)	¾ หน่วย บันทึกรวม 0.75	7) ร้านค้าปลีกเล็ก (ร้านที่ไม่ เสียภาษี)
8) น้ำผลไม้ผสม แอลกอฮอล์/ RTD	8) 1-3 วัน/ปี	8) กระจกใหญ่ (500 ซีซี)	¼ หน่วย บันทึกรวม 0.25	8) ร้านขายส่งเล็ก (ร้านที่ไม่เสีย ภาษี)
9) แชมเปญ		9) ขวดใหญ่ (เหล้าขาว/ เบียร์ 630 ซีซี)	1/3 หน่วย บันทึกรวม 0.34	9) โรงกลั่นสุรา โรงต้มเหล้า
10) วอดก้า/จิน		10) ขวดใหญ่ (เหล้าสี 700 ซีซี)	1/5 หน่วย บันทึกรวม 0.20	10) ผลิตเอง
11) สุราจีน		11) ขวดใหญ่ (ไวน์/เหล้าสี 750 ซีซี)	2) ถ้าดื่มด้วยกันหลายคน บันทึกค่าเฉลี่ยปริมาณ ดื่มต่อคน เช่น ดื่ม ด้วยกัน 5 คน ดื่ม ทั้งหมด 3/4 หน่วย = 0.75 หาร 5 = 0.15 บันทึก 0.15	11) สั่งซื้อทางออนไลน์/ไซเชี่ยล มีเดีย
		12) เหยือก/ไหเล็ก/ขวดลิตร (1,000ซีซี)		12) อื่นๆ ระบุ.....
				13) ไม่ได้ซื้อเอง/มีคนซื้อให้